

KRALJICA EVROPE
prosi za nas!

VIŠARSKA GOPSA, Kraljica Evrope, ki nad šeststo let kraljuješ na tej višini, kjer se stikajo tri evropske narodnosti: romanska, slovanska in germanska. Ohrani dragoceni mir, ki je hrepenenje src in božji dar ljudem dobre volje.

Daj, da se pri tebi evropski narodi srečujejo v medsebojnem spoštovanju in skupnem prizadevanju za širjenje krščanske kulture.

Blagoslovi vse, ki se zatekajo k tebi in te častijo kot božjo in svojo Mater — sicer v različnih jezikih, toda z isto vero in z isto ljubeznijo.

Pomagaj svojim otrokom v Evropi, ki z ljubeznijo iskreno iščejo Resnico in Pravico. — Amen.

THOUGHTS
LETO-YEAR 41

DECEMBER
1992

misli

Naslovna slika: Starodavna farna cerkev (Cerknica na Notr.) v belem božičnem objemu bedi nad domovi ...

+ + +

TO božično številko sem že v novembrski izdaji najavil kot kasno, ki bo zaključila 41. letnik šele po praznikih. Pa sem le mislil, da jo bom pripravil hitreje, a mi zaradi drugih obveznosti ni uspelo. Sem pa vseeno vesel, da nisem popustil tistim, ki so mi — meni v dobro — svetovali, naj združim novembrsko in decembrsko številko ter bom imel po božiču mir. Temu sem se uprl, ker nisem hotel naročnike oškodovati še za eno številko. Dovolj je bilo v tem letniku dvojnih števil, zaradi moje odsotnosti! Po praznikih sem stisnil zobe ter se spotil pri delu, veliko naročnikov pa mi je že večkrat omenilo ali pisalo: Raje kasno, kot nikoli! Tako je zadnja številka 41. letnika končno srečno med vami.

Zahvalim se vam še enkrat za vso potrpežljivost in kličem vsem iz dna srca: Obilo blagoslova v novem letu! Tiste, ki še niste poravnali letošnje naročnine, pa prosim, naj to store čimprej. in s tem olajšajo moje breme. Naročnine z novim letnikom ne bom zvišal — ostala bo 10 dolarjev. Saj MISLIM s priloženim darom za Tiskovni sklad večina naročnikov doda svoj delež, ki pomaga reviji živeti. V tem vidim res toliko razumevanja in darežljivosti, da sem dostikrat iskreno ganjen. In dokler bodo med naročniki take slovenske duše, bodo MISLI živele, pa četudi bodo včasih malo zakasnele...

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je že dospel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO—SLOVENSKI in SLOVENSKO—ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Žal je pošel. Že dolgo čakamo novo pošiljko.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Novo izdajo v štirih knjigah dobite za ceno 35.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, II. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos. Cena 27.— dolarjev. (Cena za prvi in drugi del je 40.— dolarjev.)

POLITIKA IN DUHOVNIK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih in letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 4.— dolarje.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Čakamo novo pošiljko.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.— dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.— dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

JESENSKO LISTJE — Prva pesniška zbirka Ivana Budnika-Legiša. Cena 10 dolarjev. Ves dobiček je namenjen ljubljanski otroški bolnišnici.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmišljanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by

Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urejuje in upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE, 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 — Tel.: 853 7787. — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 + Naročnina za leto 1992 je 10.— dolarjev, izven Avstralije pa 18.— dolarjev; letalsko s posebnim dogovorom — Naročnina se plačuje vnaprej — Poverjeništvu MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam + Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing) Distinction Printing Pty. Ltd., 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3056 — Tel. (03)387 8488 — Fax (03)380 2141

božje

misli

Leto

41

in

človeške

Št.

12

DECEMBER 1992

Bog nam pošilja Odrešenika

– škof M. Piriš – stran 225

Prazniki na tujem – pesem

– Jože Pogačnik – stran 226

Mi – samotarji – pesem

– Mirko Kunčič – stran 226

Romanje v Betlehem

– Peregrin – stran 227

“Slovenija zame nikoli ni spadala med balkanske države . . .”

– Dr. C.G. Ströhm – stran 229

Nedolžnost – božična črtica

– France Bevk – stran 230

Viktorijska šola in jeziki

– A. L. Ceferin – stran 232

Središče svetega Rafaela, Sydney

– P. Valerijan – stran 235

Izpod Triglava – stran 238

Življenjsko krščanstvo

– Sveto mašniško posvečenje

– P. Tone – stran 240

Središče svetih Cirila in Metoda

Melbourne – P. Basil – stran 242

Moje celice – zapiski iz zaporov

– Jožko Kragelj – stran 245

Naše nabirke – stran 245

Obnovitev Apostolstva sv. Cirila

in Metoda v Sloveniji – stran 247

V volivnem kotlu – stran 249

Ne dajmo se! – stran 249

Z vseh vetrov – stran 250

Kotiček naših mladih – stran 252

Križem avstralske Slovenije

– stran 253

Pa spet nekaj uvoženega iz

Republike Slovenije – stran 256

BOG

NAM POŠILJA

ODREŠENIKA

O BOŽIČU se vsako leto spominjamo in v veri doživljamo zgodovinski dogodek, ko se je večna Beseda učlovečila. Bog je tako ljubil svet, da je prišel med nas: človeka je povezal s Stvarnikom in zemljo z nebesi. Gospodar vsega je prišel k nam kot Odrešenik in nam je prinesel mir, srečo, luč, svobodo, spravo in ljubezen. Zato nas vstopni spev pri polnočnici vabi k veselju: “Veselimo se vsi v Gospodu. Nočoj se nam je rodil Zveličar, z njim prihaja pravi mir na svet.” Vendar pa mi doživljamo božič v drugačnih razmerah. V naši bližini in po nekaterih krajih sveta divja vojna, v mnoga srca sta se naselila strah in nemir, med ljudmi je veliko nasprotovanja, sumničenja, nerazumevanja, laži in žal tudi sovraštva; nekateri se prepuščajo črnogledosti, revnodušju in celo obupu. Kljub temu, da doživljamo takšne čase, se moramo zavedati, da je Kristus naš edini Odrešenik.

Če bi bolj potrebovali vednost, bi nam Bog poslal vzgojitelja; če bi bolj potrebovali denar, bi nam poslal bogataša; če bi bolj potrebovali napredek, bi nam poslal znanstvenika; a ker najbolj potrebujemo odpuščanja, nam je poslal Odrešenika.

Da bo zavladal mir na zemlji in med narodi, moramo najprej priti do miru z Bogom. Kdor se ne zmeni za Boga in ne išče luči v njegovih zapovedih in v božji besedi, kdor sam sebi postavlja življenjske zakone, prinaša nemir vase in v medčloveške odnose. Prav gotovo je greh najgloblji vzrok različnih nemirov, sporov in vojn. Kristus nam je prinesel in s svojim odrešenjem zaslužil spravo in mir: spravo z Bogom, s seboj in s sočlovekom. Pri spravi pa mora človek tudi sam sodelovati. Žal je med ljudmi prav danes premalo pripravljenosti za sodelovanje z Bogom.

Pri svojem odrešenjskem delu se je Kristus zavzemal za uboge in nebogljene, za grešne, bolne in trpeče, za begunce in preganjane, prav posebno skrb in ljubezen pa je posvečal otrokom. K nam je prišel v podobi otroka. Govoril je: “Kdor sprejme katerega izmed takih otrok v mojem imenu, mene sprejme” (Mr 9,37). Kjer ni spoštovanja in ljubezni do otrok, do življenja, tam ni božiča. Otroci so sreča, bogastvo in božji dar staršem, narodu in Cerkvi. Za svojo vzgojo in rast potrebujejo zavetje, človeško toplino in gotovost. Imeti otroka, imeti več otrok pomeni pogosto socialno nazadovanje, neredko celo posmehovanje. Ta napačna in protiživljenjska misel-

. . . Sveta noč, blažena noč, v zibki si nam bila dodeljena, z nami hodiš, duši te naše trdo življenje, a spet in spet zagoriš v duši kot večna skrivnost, kot goreča ljubezen iz onostranstva — za vse, za vse brez izjeme: za vse verne in maloverne, za vse trudne in obupane, za otroka in za starčka, za mater in za očeta, za domače in izgnance, ki so se raztepli po svetu v boju za vsakdanji kruh.

Sveta noč, blažena noč!

Skoraj dva tisoč let stara in vedno mlada; velemesta so se sesula v prah, a ti, noč, žariš. Kraljestva so padla, ti vstajaš vsak božič pred nami živa in blagoslovljena. /Finžgar/

nost se kaže prav v posebno velikem številu splavov. Žalujemo za žrtvami, ki so padle v vojni, ne žalujemo pa za nedolžnimi, nerojenimi otroki, ki so dan za dnem žrtve človekove stiske, sebičnosti in nespoštovanja svetosti življenja.

Kristjani smo poklicani, da se po Jezusovem zgledu in z njegovo pomočjo postavimo po robu takemu protiživljenjskemu razpoloženju z odločitvijo za življenje.

Novorojeni Odrašenik je Emanuel — Bog z nami. To je za nas veliko upanje. Skupaj z njim, ki bo ostal z nami vse dni do konca sveta, bomo laže uresničili v življenju posvetitev Mariji, ki smo jo opravili 15. avgusta letos, delo za novo evangelizacijo in za prenavo ter druge naloge, ki jih danes postavlja pred nas božja previdnost.

Otrokom, mladim, bolnim, ostarelim, Slovencem po svetu, članom narodnosti, ki živijo pri nas, beguncem — voščim v imenu slovenskih škofov blagoslovljen božič in v Bogu srečno novo leto.

METOD PIRIH, koprski škof

PRAZNIKI NA TUJEM

Doma nocoj od vrat do vrat kadite,
na hrbet pišete jim po tri križe,
luč vžigate ob beli poprtnjak,
da Betlehem se vam primakne bliže . . .

Le moja soba je zaklenjena,
le moja soba ni požegnana . . .

V tujini daljni tu kadila ni,
v tujini daljni tu kropila ni
in luči ni in poprtnjaka ni. —

Le v Betlehemu smo zedinjeni.

JOŽE POGAČNIK

MI — SAMOTARJI

V sveti noči sanje cvetó.
Tako cvetó rože, kadar je maj . . .
V sveti noči spomini gredó
v procesijah tihih v preteklost nazaj . . .

V sveti noči je sladka bridkost
in solza v očeh — najdražji kristal.
(Daleč, o, daleč za nami mladost.
Na grobu stremljen je korak nam obstal.)

V sveti noči je vse skrivnost:
kdor jaslic in svečic in smrečice nima,
temu je zvon iz davnine — ljub gost
in čudežna slutnja miru — posestrima.

Svetonočnega čara zavist naj ne ruši;
mi samotarji praznujemo
ga kot izgnanci z odpovedjo v duši:
Tuje se sreče radujemo.

MIRKO KUNČIČ

Romanje v Betlehem

Starodavna
bazilika
Rojstva
našega
Odrešenika
v Betlehemu

OD Jeruzalema do Betlehema je dobro poldrugo uro hoda, a ko sem jaz romal tja, ni nihče hodil po tej poti. Bilo je v letu 1959. Ob ustanovitvi Izraela je meja odsekala novi del Jeruzalema od starega in presekala cesto v Betlehem. Vzdolž meje so se preko ovir srepa gledali Judje in Arabci, opazovalci Združenih narodov v belih jeepih pa so nadzorovali ozemlje. Nova cesta se je zvijala v velikem ovinku po dragah in preko pustih skalnatih gričev, da bi se izognila izraelskemu ozemlju. Predaleč bi bilo, da bi se odpravil peš iz Jeruzalema na romanje v Betlehem k polnočnici – poslužiš se avta. Pobožen Irec mi je sploh odsvetoval, da bi šel za praznike v Sveto deželo. Prvič je zelo težko dobiti prenočišče, ker so hoteli in romarski domovi dolgo vnaprej rezervirani. Drugič pa je bil mož ob svojem romanju tja neprijetno presunjen, ko se je v gnečo pri polnočnici vmešalo nekaj krajevnih pijancev, tako da so morali jordanski orožniki med bogoslužjem delati red.

Ko se bližaš Betlehemu, se množe terase na pobočjih gričev in oljke ublaže puščobo. Končno se odpre pogled na raztegnjeni skalnati hrbet, na katerem leži Davidovo mesto. Prevladujejo visoki kameniti zidovi samostanov, zavetišč in sirotišč. Vodič ti kaže med zidove, ki zakrivajo baziliko Rojstva. Tam na koncu grebena proti levi, kjer se razprostirajo polja, so po izročilu čuli pastirji pri svojih čredah, ko so se

jim prikazale trume angelov in prepevale slavo Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji. Pastirji so tekli vkreber, vsaj četrta ure, predno so našli Dete, v jasli položeno.

Votlino Rojstva so krajevni kristjani ohranili v spominu skozi stoletja preganjanja, tako da so v Konstantinovem času (275–337) brez obotavljanja sezidali baziliko na svetem kraju. Pod Justinijanom, 200 let pozneje, so sezidali novo cerkev, katero so kasneje popravili križarji in je preživela tudi dolga stoletja pod muslimani, čeprav se je ohranilo malo prvotnega okrasja. Čuvaj ti z velikim ključem odpre poklop v podu cerkve, ki pokriva mozaik tal prvotne Konstantinove bazilike. V sedanjo baziliko stopiš skozi nizka vrata v debelem zidu, tako da se moraš prikloniti do pasu in še butneš z glavo ob kamen, če ne paziš. Ta vrata so srednjeveška iznajdba, ki je nevernikom preprečevala, da bi pognali konje v cerkev in ki je vsakogar prisilila, da se je priklonil, ko je stopil v božji hram. Cerkev je večkrat menjavala gospodarje, kot se je menjavala politika carigrajske Porte. Končno je ostala v pravoslavnih rokah in zdaj je vsa razobešana s svetilkami na olje.

Tam, kjer bi po naših cerkvah vodila vrata v zakristijo, se spuščajo ozke in temne stopnice v votlino pod cerkvijo, kamor sta se zatekla sveti Jožef in Marija, ker zanju ni bilo prostora v prenočišču. To je bil

prvotni hlevček naših božičnih pesmi. Še danes opaziš po Palestini, da uporabljajo votline na pobočju hriba pod skalnimi previsi za preproste hleve, kjer so privezani potrpežljivi osli ali pa se gnetejo ovce. Hladno je v takih hlevih in le v najglobljem kotu je nekaj zavetja pred vetrom. V takem najglobljem kotu te votline je v marmornata tla vložena srebrna zvezda z latinskim napisom, da se je tukaj rodil Jezus Kristus.

Vsi spomini Božičev iz mladih dni, vsi občutki izpred jaslic in z božičnih maš se zgoste in te kljub svetni trdi koži primejo za grlo, ko stopiš v votlino. A ko sem se razgledal po polmračni votlini, je nekaj grenkega premagalo vse druge občutke. Na žalost prostor pod cerkvijo prvotni votlini sploh ni več podoben. Zazidali so prvotni vhod in votlino razširili, da je podobna podolgovati kapeli, v katero prideš skozi stranska vrata, ki so jih izdolbli iz skale. Prav za prav se mi je zdelo, da sem stopil v teman šotor, ker so stené po orientalsko zagrnjene z zakajenimi azbestnimi pregrinjali. Zakaj so pregrinjala potrebna, mi ni jasno; a dokler ni menda Napoleon III. poklonil sedanja iz azbesta, so se pregrinjala večkrat vnela. S stropa visi cel

gozd oljnih svetilk na sestavljenih škripcih. Na stenah je obešenih nekaj izrazito neumetniških slik. Edini prostor, ki ni izmaličen in kjer sploh opaziš, da si v skalni votlini, je pri katoliškem oltarju, ki zavzema mesto, kjer so po izročilu stale jasli. Skozi stoletja so divjali neljubi prepiri med Cerkvami, komu naj pripade kak del votline. Končno je prišlo do tega, da oltar nad mestom Rojstva pripada pravoslavnim, ki pa ne smejo odstraniti latinske zvezde, a katoličanom oltar pri jaslih, kjer frančiškani, varuhi katoliških svetišč Svete dežele, vsak dan mašujejo.

Tik zraven bazilike Rojstva je frančiškanska cerkev, iz katere vodijo stopnice v nekaj povezanih skalnih votlin. V vsaki je oltar, sicer pa so votline ostale kot svoje dni. V eni teh je sv. Hieronim prevajal Sveto pismo in se spokorno tolkel s kamnom po prsih, kot ga vidimo na slikah. Le zakaj niso votlino Rojstva ohranili v prvotni preprostosti, si misliš ob vsem tem. A eden frančiškanskih patrov je pripomnil, da je prava vrednost itak v duhu in ne v posvetni navlaki. Kljub vsemu temu in kljub trdi koži obisk v votlini, na kraju Kristusovega rojstva, le napravi vtis.

PEREGRIN

*Pred Dete že mi pokleknimo,
z angeli pojmo mu čast,
in srca mu v dar poklonimo,
večno njegova so last!*

V votlini Rojstva: kraj Jezusovih jasli

Pred nekako dvema mesecema je objavil ljubljanski Slovenec intervju, ki ga je imela MARJETA ŠI-MUNIČ z uglednim komentatorjem in poročevalcem nemškega časnika "Die Welt". DR. CARL GUSTAF STRÖHM je odličen poznavavec Vzhodne Evrope in Balkana. Intervju vsebuje mnoge zanimive ocene slovenske sedanjosti – gotovo bo zanimal tudi avstralske Slovence.

«Slovenija zame nikoli ni spadala med balkanske države...»

Kako to, da ste se odločili za obisk v Sloveniji?

Že več mesecev nisem bil v Sloveniji, sicer pa vašo državo že zelo dobro poznam. Zaradi vojne je v zadnjem času vsa pozornost svetovnih občil naravnana na vašo sosedo Hrvaško in še bolj na grozljive dogodke v Bosni in Hercegovini. Slovenija ni več problem, vendar se je treba ukvarjati tudi z njo. Zato sem tukaj. Sicer pa ste lahko zadovoljni, da niste več v središču pozornosti svetovne javnosti. To je pozitivno, saj pomeni, da gre pri vas za normalizacijo razmer. Veste, da najbolj razvite, bogate in srečne države nikoli niso v ospredju? Nedavno mi je neki madžarski politik dejal, da želi, da bi njegova država postala tako dolgočasna, kot sta na primer Nizozemska in Danska.

Vse države nedanjega realnega socializma se z velikimi težavami izvijajo iz dolgoletnega komunističnega obroča. Kaj menite o možnosti naše uvrstitve med evropske demokracije v primerjavi na primer z evropsko trojko?

Odločno moram najprej poudariti, da Slovenija zame nikoli ni spadala med balkanske države. Tudi v najbolj trdih komunističnih časih smo se pri vas, v primerjavi na primer z Beogradom, počutili kot doma. V Sloveniji je vel duh "zahodnosti in meščanskosti", razvoja in želje po zasebni pobudi. Nesporno so bili razlogi za to katoliška usmerjenost vašega naroda, zgodovinski vpliv Avstro-Ogrske oziroma vaš zemljepisni položaj.

Tudi danes bi Sloveniji dal prednost pred drugimi nekdanjimi komunističnimi državami. Mogoče vam po svoje konkurira le Češka, vendar je bolj kot vi obremenjena s hipotekami preteklosti. Strinjam se z vami, da imate tudi vi težave. Ob koncu šestdesetih let me je na neusmiljenost slovenskega komunizma opozarjal že pokojni Edvard Kocbek. To neusmiljenost sva si v svojih pogovorih razlagala kot posledico slovenskega perfekcionizma. Dejstvo je, da so posledice totalitarnega režima hude in da bo za njihovo presejanje treba več rodov. Prepričan pa sem, da se

komunizem kot sistem ne bo več ponovil. Ostajajo le še njegovi zagovorniki kot posamezniki, ki bi nekako želeli preživeti ta prehodni čas in ohraniti svojo moč. Gre za podzavesten način mišljenja, za navado.

Kaj naj Slovenija konkretno stori, da jo bo združena Evropa čimprej sprejela v svojo družino?

Imate vse možnosti za razvoj v tej smeri. Ne morem pa razumeti, da pri vas dve leti po tistem, ko ste razčistili s komunizmom, še ni rešeno vprašanje verskega pouka v šoli in da vaša Teološka fakulteta ni v sklopu Ljubljanske univerze. V nobeni normalni parlamentarni demokraciji ni tako.

Če res želite ustrezati evropski ravni, se morate prilagoditi evropskim pravilom. Pa grožnje o nevarnosti klerikalizma pri vas! Saj to je naravnost smešno! Vse to so ostanke komunistične misli. Naj vam za primer omenim Dunaj; tam so bili tudi pred letom 1945 na oblasti socialisti z močnim protiklerikalnim nabojem in vsi so govorili o "rdečem Dunaju". Po vojni pa so dunajski socialisti omenjene teze zavrgli in danes imajo s Cerkvijo dobre stike.

Levičarji na Zahodu so sploh ugotovili, da je za državo in družbo rodovitnejše, če sodelujejo s Cerkvijo. Sicer pa se slednja v Zahodni Evropi sekularizira, zato je prav zabavno danes govoriti o klerikalizmu.

Ne nazadnje naj vas še spomnim, da je vstopnica v Evropsko skupnost, ki si jo tako zelite, tudi dosledna politika privatizacije in premagovanje strahu pred prihodom tujega kapitala. Zato se otresite strahu pred razprodajo svojega narodnega bogastva in s tem povežane izgube narodne identitete. Tudi veliki državi, kot sta na primer Nemčija in Španija, sta dopustili prodor tujega kapitala. Slovenijo bi sicer lažje primerjali s sosednjo Avstrijo, ki je majhna država: zaradi tujih naložb ni prav nič izgubila pri svoji suverenosti. Avstrijski narod ni izgubil identitete, še več, živi v blaginji in z eno izmed najnižjih stopenj inflacije in brezposelnosti v svetu.

Preidiva še na vojno v BiH. Kdo je po vašem odgovoren za to tragedijo?

Poglavitno odgovornost za to nosijo zahodni svet in velesile, ker so tamkajšnje ljudi cinično prepustile tako kruti usodi. Menim, da hrvaška politika – kljub nekaterim drugačnim trditvam – ni odgovorna za tamkajšnje vojno. Poleg tega so težave s krajinami, razorožitvijo paravojaških oziroma četniških enot in Unproforjem, ki ni pokazal prehude učinkovitosti. Izetbegović se na predvidljivi potek dogodkov ni pripravljal.

Če Zahod sprejema osvajanje ozemelj in etnično čiščenje, to pomeni konec in zanikanje vseh mednarodnih načel. Prepričan sem, da je na tem območju mogoče še kaj rešiti le z vojaškim posredovanjem. Tudi v srbskega premiera Panića nimam zaupanja. Menim, da je človek Washingtona in da ni povezan z Miloševićevo politiko. Kaže sicer dobro voljo, vendar preveč obljublja in malo naredi.

Za konec nas zanima še vaše mnenje o nemški politiki na Balkanu, o sovražnosti do tujcev v vaši državi in o prihodnosti združene Evrope?

Nemška vlada je prav na začetku jugoslovanske kri-

ze predvsem pod pritiskom javnosti začela podpirati slovensko in hrvaško prizadevanje za neodvisnost. Z velikimi težavami je prisilila druge države Evropske skupnosti, da so ju priznale. Menim, da je nemška zunanja politika trenutno nekoliko utrujena in temu ustrezno premalo trdna. Nemci se moramo zavedati, da z združitvijo Nemčij nismo več zahodnoevropska država. Jugovzhod in vzhod sta nam postala bližja in naša naloga je, da narodom in novim državam v tem delu sveta pomagamo. Ne povezuje nas le zemljepisna blizina, temveč tudi miselnost, določena zgodovinsko.

Pri vprašanju o porajajočem se nemškem sovraštvu do tujcev bi pojasnil, da gre pri večini razlag za napačno razumevanje zadeve. Gre za huliganstvo, ne za novo obliko nacizma; kaže se predvsem na območju nekdanje Vzhodne Nemčije in je posledica eksistenčnih problemov in gospodarske krize. Izvira iz strahu pred negotovo prihodnostjo ter revščino in se poraja z nižjih plasteh, ki se bojijo konkurence tujih delavcev. Zato glede tega nisem pesimist.

Glede Maastrichta pa tole: evropska gospodarska združitvev in odprtost meja sta že dejstvo. V centralizirano evropsko državo ne verujem in sem privrženec DeGaullove teze, ki govori o Evropi različnih domovin.

Nedolžnost

LETA, ko smo s hrepenenjem šteli minute, a težkih dni ni bilo konca. Stradali smo, kleli smo, zmrzovali smo. Podili so nas iz kraja v kraj. Vse poti v preteklost, vse steze do skrivnostnih lepot praznikov, vse niti, ki so vodile do blagih čustev srca, so bile pretrgane. Smeli smo se divje krohotati, se norčevati iz svetih spominov, biti svinje in psi, a nismo smeli imeti nežne roke ne ljubečega pogleda. Vse smo opljuvali s svojo poželjivo mislijo in besedo, kar je doseglo oko. Še med seboj smo se ujedali.

In potem je prišel božič. Vsi smo vedeli zanj. Ni hče ga ni omenil, a smo ga začutili kot dih pomladi, kot nežen vonj je legal na srca. Svinja se je potuhnila, oko se je sramežljivo povescilo, molk se je zapredel v vrste, ki so se premikale brez konca. Bili smo zaptopljeni v misli, gledali smo pod noge, kakor da štejemo korake.

Tiste dni smo dolgo marširali. Pred nami je ležala širna, zasnežena planjava, rahlo vzvalovana kot morje. Belina nam je slepila oči, koraki so nam zastajali, opo-

FRANCE
BEVK

tekali smo se kot pijanci. Veter nam je zanašal sneg v lica. Topil se je, znova zmrzoval, da nam je tanka ledena skorja pokrivala brke in porasle brade. Glave so nam klonile, ramena so žgala, noge so postajale težke, kakor da so obtežene s svincem.

Kam? Koliko časa še?

“Drevi bo sveti večer.”

Kdo je spregovoril? Tam spredaj nekdo. Saj smo

vsi isto mislili. Pa je beseda šele tedaj živo poletela od ust do ust, skozi vso dolgo vrsto, do zadnjega, ki je zastajal.

Ta je rekel: "Ali nam ne bo niti ena ura prikrajšana ta dan?"

Nihče mu ni odgovoril. Dolga vrsta je dospela do brda in se trudila po klancu navkreber.

Dan je bil kot brez konca, a slednjič je sonce vendarle zašlo. Čez pokrajino, med drevje, med katerim je ležala raztresena vas, se je razlila medla večerna svetloba. Vrata so se nam le z nejevoljo odpirala. Po vseh vezah so stali že vojaki, ki so si otepali sneg z oblek in čevljev.

Trije smo iztaknili samotno hišo v rebri, pes je naznanil naš prihod. Svetloba v oknih je nenadoma ugasnila. Šele na tretje trkanje so se odprla vrata, visok mož se je prikazal na pragu.

Premeril nas je in, ne da bi katero zinil, se je okrenil in odšel v izbo. Stopili smo za njim.

Družina je čepela ob peči in nas gledala s preplašenimi pogledi, kakor da so jim volkovi vdrli v hišo. Dekletce v pisani oblecki je bilo vtaknilo prste v usta in zijalo v nas. Pred sveto podobo v kotu je gorela lučka. Na mizi je ležala odprta knjiga, čez njo naočniki.

Nismo pozdravili. Nahrbtnike smo vrgli pod klop in sedli za vrata, kakor da nam je ta prostor od nekdanj odmerjen in dodeljen. Jedli smo kruh.

Molčali smo, niti med seboj nismo spregovorili. Ne le zaradi utrujenosti; čutili smo, da smo nezaželeni, celo osovraženi v tej tuji deželi. A najmanj zaželeni ta večer, ko smo jim razdrli svetlo občutje božične noči. Spogledovali smo se naskrivaj, bežno; kadar koli so se srečali naši pogledi, so se povesele oči. Bilo nam je vsem tesno pri srcu.

Tedaj je Peter odrezal košček komisa, ga prijel z dvema nerodnima prstoma in ga ponudil deklici, ki nas je gledala.

Dekletce se ni ozrlo ne po očetu ne po materi. Oči so ji zažarele; smeh ji je razširil lica, v dveh skokih je bila za vrati. Vzela je črni kruh, dasi se ji je pogača ponujala na mizi.

"Hvala!" In že ga je ugriznila.

Šele tedaj je pogledala očeta, ki se je bil dvignil in srđito gledal. Usta so ji nenadoma zastala, grizljaj kruha ji je obtičal med belimi zobmi. Tako je nekaj trenutkov strmela v očeta, oči so se ji zarosile; pogledala je še po ostalih, ki so bili tihi, mračni, negibni, slednjič zopet na nas, ki nam je zastajal dih v prsih.

Ko je deklica sredi tesnobnega molka zopet pogledala očeta, so ji drobno zadržtele ustnice in brada. Kazalo je, da se bo razjokala.

To je očeta omečilo. Zganil se je, kakor da je vrgel

breme z ramen. Tudi izraz obraza se mu je omilil; trudil se je, da bi glasu vdahnil nekaj mehkoobe.

"Le jej!" je rekel.

Bilo je, kakor da se je nenadoma pretrgala črna zavesa, ki nas je ločila.

"Le jej!" smo se oglasili tudi mi. "Dobiš še!"

Obrazek deklice se je razjasnil. Njen pogled je še enkrat naglo preletel vse obraze, smeh ji je ožaril okrogla lica. Bilo je zopet vse kot prej, bridkost pozabljena in jed blagoslovljena.

Zasmejali smo se. Gospodar se je obrnil proč in sedel k mizi. Bila je težka pot do njegovega srca.

"Lepo dekletce," smo rekli.

Bili so tihi. Le mati se je rahlo nasmehnila od tihega zadovoljstva.

"Koliko let ima?"

"Pet."

"Kako ji je ime?"

"No, povej, kako ti je ime!" je zabrundal oče. "Marinka je."

Kratka vprašanja, na katera smo dobivali takisto kratke odgovore. Grebli smo v svoje duše, dvigali najblažje in najnežnejše občutke in jih pokladali pred družino. Kakor da tipljemo v temi, smo iskali do njihovih src. Bilo je težko. Tudi na dnu najčistejšega vina se pokaže usedlina. Edina vez je bila Marinka, zaradi nje se nismo več sovražili, četudi je bilo še daleč do sprave in še dlje do ljubezni.

Ko smo vzeli dekletce na koleno in ga ujčkali, so nam urezali pogače. Zapeli smo prvo pesem, tedaj je prišel čaj na mizo. Molili smo z družino – tedaj je Marinka že zaspala z našim naročju . . .

Med mrmranjem očenaša je planila vame živa, ognjena misel, kakor da se je preklalo nebo in se je prikazala zarja: "Zakaj nismo kot otroci?"

In še ko sem legel, me je iz prvega sna preplašila ista, v tistih dneh prepovedana, zveličavna misel . . .

Ne čujete, dobri ljudje,
kaj klic iz višine vam pravi?
Ne umete tujih glasov:
"Mir dobrim ljudem po nižavi!"?
/Oton Župantič/

Viktorijska šola in jeziki

SREDI leta 1991 je završalo po šolah in med učitelji jezikov, ko je minister za šolsko vzgojo oznanil odlok glede poučevanja jezikov na osnovni in srednji stopnji viktorijskega šolskega sistema.

Odlok se je glasil takole: Naslednje leto mora vsaka srednja šola nuditi poleg angleščine še en jezik, ki bo za učence sedmega letnika v letu 1992 obvezen predmet. Šola mora potem progresivno nuditi vsako leto višjo stopnjo jezika, tako da se bodo učenci do leta 1995 učili jezik kot obvezeni predmet do desetega letnika. — Prav tako bo vlada nudila pomoč za progresivno uvajanje jezikov osnovnim šolam.

S tem se je stanje glede na jezikovne predmete v viktorijskih šolah znatno spremenilo. Prej je bilo več srednjih šol, ki niso imele v svojem učnem programu nobenega jezika. V naslednjem letu ni bilo nobene take šole več. Mnogo šol, ki so že imele močne jezikovne programe, so takoj uvedle obveznost učenja do desetega letnika.

Liberalna vlada je kmalu po nastopu izjavila, da podpira program poučevanja jezikov.

Po dolgih letih, ko je bila prednost v srednjih šolah dana matematiki, znanostim in trgovskim predmetom, so končno vzgojitelji le uvideli, da je učenje jezikov silno važna vzgojna disciplina, ki je ni več zemarjati. Prav tako so spoznali, da sistematično učenje drugega jezika nudi potrebno podlago za učenje še drugih jezikov. Univerze so prav tako dale formalno priznanje. Ob istem času je tudi svet, predvsem mednarodne trgovine, uvidel važnost znanja jezikov za sporazumevanje in uspešno trgovsko delovanje z državami Evrope in Azije. To spoznanje je potem tudi močno podprla zvezna in potem še naša viktorijska vlada z znatnimi denarnimi podporami.

Postalo je mnogim jasno, da v mednarodnem trgovanju angleščina sicer zadostuje za angleški svet, ne pa za zadovoljivo delovanje z drugimi narodi. Često uspeh zavisi od razumevanja ljudi drugih kultur, načina delovanja in vsaj osnovnega poznavanja njihovega jezika. Kot je to dobro povedal nemški trgovski strokovnjak: Če oni nam prodajajo, morajo znati naš jezik; če mi prodajamo njim, moramo znati njihovega.

Seveda je znanje jezika velika prednost tudi na domačem trgu, vseh povsod, kjer imajo opravka v klienti različnih narodnosti — domačini in turisti. Tako v banki, v trgovini in restavraciji, v uradu, hotelu ali v bolnišnici.

Samo en primer: po najnovejših navodilih zagotovi

National Bank of Australia uslužbencu z znanjem jezika zaposlitev in hitro napredovanje.

Istočasno z ministrskim odlokom so tudi univerze prispevale k večji veljavi jezikov. Vsi jeziki se sedaj štejejo med prve štiri vstopne predmete za večino fakultet na vseh naših visokih šolah — torej tudi slovenščina.

To se pravi, da študent lahko uvrsti jezik med štiri najboljše predmete in si s tem pridobi čim več točk za vstop na univerzo. To velja predvsem za sledeče univerzitetne študije:

Administration, Business, Economics, Health, Sciences, Law, Humanities, Social Sciences, Education.

Za vpis na sledeče fakultete pa podelijo univerze in visoke šole za VCE-jezik 10% bonus:

Arts, Humanities, Health, Speech Pathology, Welfare Studies, International Trade.

Prav tako za kombinacije:

Arts/Science, Art/Business, Arts/Engineering.

Tu se ne gre za mednarodno veljavo jezika, temveč za vzgojno vrednost učenja jezika — razširjenje miselnega obzorja, globljega razumevanja druge kulture ter za disciplino sistematičnega učenja strukture jezika, ki potem tvori podlago za učenje drugih jezikov po potrebi.

Vsak študent torej, posebno če ima veselje in je nardarjen, bi moral nadaljevati s študijem jezika, še posebej, če ga govori doma. Bila bi velika škoda, če se v tem jeziku, ki ga zna boljše kot vsakega drugega poleg angleščine, ne spopolni. In prav lahko mu bo to znanje po končanem VCE-študiju (Victorian Certificate of Education) omogočilo vstop na univerzo.

V našem šolskem sistemu ima potem študent še možnost, da se poleg učenja svetovnega jezika v redni šoli vpiše še k pouku drugega jezika ob sobotah v *Victorian School of Languages*. Po današnjem trendu je to poleg drugega poklicnega študija (trgovinstvo, turizem, vzgoja, zdravstvo . . .) najboljša priprava za poznejši poklic.

KAKO JE S SLOVENŠČINO IN DRUGIMI MANJŠIMI JEZIKI?

Manjši jeziki so vsi tisti, ki imajo nizek vpis na srednješolski stopnji, ki niso svetovno vplivni ter nimajo

mednarodnega trgovskega pomena za Avstralijo. So pa to jeziki, ki jih uporabljajo večje ali manjše jezikovne skupine v Avstraliji.

Že pred dvema letoma je določila naša zvezna vlada in prav tako deželna, da se morajo vse etnične skupine v Avstraliji, majhne in velike, obravnavati enako v pogledu učenja svojega jezika. Šlo je za kakih štirideset jezikov in treba je bilo misliti na finančno vzdržljiv sistem. V današnji ekonomski klimi bi posamezna dežela težko vzdržala takšno finančno breme. Kako je na primer zagovarjati VCE-jezik, s pripravo učnega programa, izpitov in vsem ostalim zraven, ko gre za jezike z zelo majhno VCE-kandidaturo (včasih samo dva učenca)?

Sledil je predlog za sodelovanje vseh dežel pri skupnem maturitetnem programu in izpitnem sistemu za vse manjšinske jezike. Ta predlog je bil potem tudi od vseh naših dežel sprejet. Proces pogajanja je bil dolgotrajen in ne najlažji zaradi različnih učnih sistemov v raznih deželah naše celine, vendar je prišlo po dobrem letu do pozitivnega zaključka.

Uradno ime sistema je *National Assessment Framework for Languages at Senior Secondary Level*. Tako ta sistem imenujejo po začetnih črkah *NAFLaSSL*, ali pa bolj splošno razumljivo *INTERSTATE COOPERATION LANGUAGES*.

NAFLaSSL jeziki so naslednji: arabski, češki, estonski, farzijski, hebrejski, holandski, hrvaški, khmerski, latvijski, litvanski, makedonski, malteški, madžarski, polski, portugalski, ruski, sinhalski, srbski, SLOVENSKI, švedski, turški in ukrajinski. Skupaj 22 jezikov.

Odgovornost za pripravo izpitov so razdelili med posamezne dežele in sicer je bilo edino merilo število študentov, ki so zadnja leta (1988 - 1990) polagali VCE v gotovem jeziku. Ko je izpit pripravljen, ga do-

bijo na vpogled odgovorni v vseh deželah, kjer imajo VCE-kandidate in se izpit spremeni po potrebi in dogovoru. Za slovenščino pripravijo izpit v NSW, ker je tam več maturitetnih kandidatov. Prav tako za makedonščino, češčino, estonščino, ukrajinsščino in arabščino.

Prvo leto je poteklo brez posebnih zavozljajev in je upati na nadaljno gladko delovanje. Študenti vseh gornjih jezikov — med njimi šest študentov slovenščine — so polagali v letu 1992 prvič izpite po novem sistemu.

Vsi manjšinski jeziki se poučujejo v *Victorian School of Languages* — vseh skupaj jih je letos 39.

Kot je že prej, nudi šola pod gotovimi pogoji učenje vseh jezikov — po zanimanju, potrebi in želji jezikovnih skupin. V prihodnje bodo ti pogoji bolj strogi. Razred bo moral šteti najmanj trinajst vpisanih študentov (prej je bilo to število deset) in se bo zaprl ali združil z drugim razredom, če bo število med letom padlo. Tudi uvajanje novih razredov bo bolj omejeno kot je bilo prej.

Če bo razred enkrat ukinjen, ga bo težje spet vzpostaviti. Denarja je manj in je treba zelo natančno za leto naprej načrtovati. Skupina, ki bo zaradi nezanimanja izgubila razred, se bo morala precej potruditi, da dokaže potrebo zanj.

KAJ JE SEDAJ S SLOVENSKIM VCE-jem?

Leta 1992 je v Melbournu maturiralo iz slovenščine po dokončanih dveh letih VCE-ja (4 units) š e s t študentov, tri dekleta in trije fantje: Ana Birska, Barbara Brožič, Simon Grilj, David Hvalica, Belinda Marn in Erik Mrak. Čestitamo jim k odličnemu uspehu, ki so si ga res prislužili. Pa tudi njihovi požrtovalni učiteljici, gospe Viki Mrak.

Težko si predstavljajo oni, ki niso v šolskem siste-

Naši zadnji maturantje z domačo zakusko proslavljajo svoj uspeh. Od leve na desno: Ana Birska, Erik Mrak, David Hvalica, Simon Grilj, Barbara Brožič, učiteljici Aleksandra Ceferin in Viki Mrak, Belinda Marn.

mu in ne poučujajo VCE predmetov, kakšen neverjeten uspeh sta dve prvi leti in koliko truda je bilo vloženega v učne programe, ocenjevanje in učenje.

Še posebna zahvala gre učiteljici slovenščine gospe **Viki Mrak**, ki poučuje slovensko mladino že celih trinajst let. Dolgo dobo je učila ob nedeljah v Slomškovi šoli verskega središča v Kew, potem pa še pri Victorian School of Languages vse do mature.

Njej so se maturantje posebno lepo zahvalili na lepem maturantskem poslovnem večeru in ji poklonili spominsko darilo za vso njeno dolgoletno požrtvovalnost.

Lani je dokončalo kar osem študentov enajsti letnik VCE iz slovenščine (unit 1 & 2) in bomo torej imeli v dvanajstem letniku osem bodočih maturantov. Zelo zadovoljivo so končali to prvo leto, sebi in nam v veselje.

Z večjim upoštevanjem jezikov se sedaj mladina nekoliko bolj zanima za vpis k slovenskemu pouku. Lani se jih je še več prijavilo v dvanajsti letnik, toda niso bili sprejeti, ker niso imeli dovolj podlage. Nekaj jih je bilo sprejetih v enajsti letnik, kar še gre, če študent doma govori slovensko. Seveda, če se res hoče naučiti jezika in si pridobiti vse, kar mu nudi učenje jezika, je treba začeti bolj zgodaj. Odvisno pa je od študenta samega, koliko se nauči.

Starši, ki imate letos študente v sedmem, osmem ali devetem letniku, dobro premislite, če hočete, da dela vaš sin ali hči pozneje maturo iz slovenščine. Začeti bo treba letos. Ko bodo v enajstem letniku, bo prepozno, vsaj za dobre rezultate. Poleg tega lahko razred v naslednjih letih izgubimo, če ne bo vpisanih dovolj študentov.

ZAKAJ JE KORISTNO ZNANJE SLOVENŠČINE?

Na kratko – dobro je za mladega človeka in koristno:

Spoznavanje kulture in jezika svojih staršev obogati mladega človeka, mu da zadoščenje in mu je še posebno takrat v veselje, ko potuje po Sloveniji in se tam počuti doma.

Učenje jezika, ki je del njegove dediščine, pripomore k razumskemu in čustvenemu razvoju. Vsak človek bi moral vedeti, odkod prihaja. Šele potem lahko določimo smer svojemu življenju.

V slovenskih razredih se spozna z drugimi mladimi ljudmi slovenskega porekla in si pridobi prijateljev za vedno.

Današnja Avstralija ceni mladega človeka, ki se je naučil jezik svojih staršev in razume kulturo, iz katere izhaja. S tem svojim zanimanjem pokaže, da je misleč in čuteč človek.

Avstralska vlada podpira učenje jezikov. To izhaja

iz spoznanja, da so tisti, ki razumejo, govorijo in mislijo le v enem jeziku, zelo omejeni, kadar gre za spoznavanje z drugimi kulturami. Angleško govoreči svet je zelo obsežen in zelo močan, ni pa več največji, ne najmočnejši, ter bo to še manj v bodoče. Torej ne velja več: govori angleško in te bo ves svet razumel, temveč: poskušaj razumeti druge narode in ljudi, uči se njihove jezike!

Univerze polno upoštevajo jezike kot VCE predmete in podeljujejo bonus za vstop za celo vrsto študij.

Slovenscina nudi dobro podlago za učenje drugih jezikov, posebno še slovanskih. Prav lahko se zgodi mlademu bistremu človeku, da ga pošljejo po svetu in da se mora hitro naučiti jezika vsaj za prvo silo.

VPIŠITE SVOJE OTROKE NA POUK SLOVENŠČINE!

Položaj je letos takšen: imamo dober VCE razred, združen enajsti in dvanajsti letnik.

V **dvanajsti letnik** se lahko vpiše le student, ki je obiskoval vrsto let šole v Sloveniji in ima torej dobro podlago.

V **enajsti letnik** se lahko vpiše študent, ki je v enajstem letniku redne sole in ki **dobro govori slovensko**. Lahko pričakuje dobre ocene v govoru (25% celotne ocenitve). Vendar, če ne zna pisati in brati ter nima zadostne podlage v slovnici (vsaj v drugem jeziku), bo imel težave in se bo moral zelo potruditi.

Nižji letniki (5 – 10) si delijo en razred in se učijo deloma skupaj (kultura, branje, recitiranje, pripravljene vsakdanje situacije in podobno), deloma pa kot skupine ali posamezniki iz vadnice in drugih besedil. V tem razredu potrebujemo letos več vpisov, če hočemo obstati.

V nižje letnike se lahko vpiše vsak, ne glede na znanje jezika. **Študent pa, ki želi uporabiti slovenščino kot VCE predmet in bolj malo zna, se mora vpisati najkasneje, ko je v devetem letniku svoje redne šole.**

Vpisovanje v Victorian School of Languages bo v soboto, 6. februarja, od devetih do dvanajstih na University High School, Storej Street, Parkville.

Isti dan je tudi začetek slovenskega pouka.

Če želite vprašati za nasvet glede študija na splošno ali vpisa k pouku, sem rada na razpolago.

Lahko kličete med dnevom tel. 802 4326, zvečer pa tel. 544 0595.

ALEKSANDRA L. CEFERIN
Area Manager East 2
Victorian School of Languages

SV. RAFAEL

NAŠI POKOJNI – V soboto 28. novembra zjutraj je v Governor Phillip bolnišnici, Penrith, NSW, umrla **AMALIJA ELŠNIK** r. Konrad. Luč sveta je zagledala 9. junija 1919 v Zgornji Ščavnici – Sv. Anton v Slov. goricah – kot hčerka Johana in Ane r. Tiber. Leta 1948 se je v Avstriji poročila z Jurijem Elšnik, po rodu od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Že naslednje leto sta prišla v Avstralijo, v državo NSW. Nekaj časa sta živel v Rozelle, nato na farmi v Marayongu. Zadnjih 21 let pa sta bila v Badgerys Creek, seveda prav tako na farmi, saj sta bila ljubitelja narave in zlasti živali. Mož Jurij je letos v juniju nenadoma umrl. Vse do svoje smrti je zgledno skrbel za ženo Maliko, ki je leta 1989 zbolela na ledvicah ter vse od takrat iskala zdravniške pomoči po raznih bolnišnicah ter bila nekaj časa tudi v Domu onemoglih. Po poklicu je bila bolniška sestra ter vsa predana svojemu poklicu. K temu ji je pomagala tudi njena srčna dobrota, ki ji je bila prirojena. Kot bolniška sestra je že doma pomagala vsakemu, ne glede na kateri strani se je boril med revolucijo. Zaradi tega je morala pretrpeti marsikatero nevedčnost. Pokojnica zapušča v Avstraliji (St. Marys, NSW) sestro Marijo Konrad s hčerko Anico, v Avstriji brata Hansa in Jožeta, v domovini na rodni domačiji pa sestro Elizabeto por. Čeplak. – Pogrebno maso za Amalijo smo imeli v naši cerkvi sv. Rafaela dne 2. decembra, pokopana pa je bila poleg pokojnega moža Jurija na novem delu slovenskega pokopališča v Rookwoodu.

V torek 1. decembra je v Prince of Wales bolnišnici v Randwicku umrl rojak **JOŽE SOK**. Rojen je bil 24. decembra 1915 v vasi Kred pri Kobaridu kot sin Ivana in Marije r. Skočir. Leta 1947 se je v domači vasi poročil z Miro Cenčič, po rodu iz vasi Potoke pri Kobaridu. V zakonu se jima je rodila hčerka Eda, zdaj por. Nadi, ki že vrsto let živi v Kanadi ter ima sina Pavla in hčerko Lizo; drugi je sin Walter, poročen z Yvonne r. Helle, imata pa sinova Marka in Mateja ter hčerko Buffy. Poleg teh zapušča v Kredu sestro Julko por. Fratina, dve sestri in dva brata so pa že med pokojnimi. – Zakonca Sok sta prišla z obema otrokoma v Avstralijo leta 1956 na ladji Toscana. Začeli so v taborišču Greta blizu Newcastla, potem pa se preselili v Rose Bay k sestram v Sacred Heart Convent, kjer je Jože opravljal službo vrtnarja. Pozneje so kupili lastni dom v Randwicku. Žal je vmes posegla bolezen: Jože je več let bolehal na srcu in ozilju ter preстал več operacij. Velikokrat se je moral zateči v bolnišnico na zdravljenje, vendar je vdano prenašal svojo bolezen, ki se je počasi slabšala. – Pogrebna maša je bila v farni cerkvi v Randwicku v petek 4. decembra. Grob je dobil na Botany pokopališču.

V sredo 2. decembra je v bolnišnici v Lidcombu za-

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,

*St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Tel.: (02) 637 7147 Fax: (02) 682 7692*

*Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478*

ključila svoje zemsko življenje **IDA TERLIKAR** r. Federuzzi. Doma je bila v vasi Kambreško pri Kanalu, rojena 19. novembra 1924 v družini Petra in Julke r. Kos. Leta 1948 se je v Gorici poročila s Francem Terlikarjem, po rodu iz Borjane pri Kobaridu. Franc je emigriral v Avstralijo v aprilu 1955, po trinajstih mesecih pa je prišla za njim še žena Ida s sinovoma Pavlom (zdaj živi v Vancouverju, Kanada) in Mariom (zdaj v Melbournu, Vic.) Terlikarjevi so živel najprej v Auburnu, nato v Lidcombe in končno v Berali. – Pogrebno mašo smo imeli v naši cerkvi v Merrylandsu dne 7. decembra, pokopana pa je bila pokojnica na livadnem pokopališču (Circle) v Rookwoodu, kjer že od leta 1986 počiva mož Franc. Zapušča poleg že imenovanih sinov Pavla in Maria njune otroke (Pavletovega Dannyja in Marijeve Natalie, Josepha in Christopherja), kakor tudi sestro Milko por. Pahor (Cabramatta), brata Alojza (Cambridge Park), brata Tonija (Adelaida, SA) in teto Vero Kenda (Auburn, NSW).

Dne 3. decembra je v Yagooni umrla **ŠTEFANIJA KATARINA VENIKA**. Rojena je bila 27. februarja 1907 v Kožbani (Goriška Brda) kot hčerka Antona Boltar in Frančiške r. Markočič. V februarju 1929 se je poročila z Jožefom Venika, doma iz kraja Nožno v Goriških Brdih. V Avstralijo sta prišla leta 1960 in se nastanila v Sydneyu. Tam je mož Jožef umrl leta 1973 v januarju. Pogrebno mašo zanj je opravil škof Lenič, ki se je ravno takrat mudil med nami zaradi blagoslova naše cerkve sv. Rafaela. – Pokojnica zapušča hčerko Yolando por. Strgar/Latimer (r. 1941), vnukinjo Silvijo, hčerko Lidijo por. Bolko (r. 1946) ter vnukinje Marjetico, Ireno in Ano Marijo; v domovini pa hčerko Danico por. Laščak in sina Karla, do čim sta Pepina in Marica že med pokojnimi. – Mašo zadušnico smo imeli v naši cerkvi sv. Rafaela dne 7.

decembra, nato je sledil pogreb na livadni del pokopališča Rookwood (3/št.2500), kjer že počiva njen mož Jožef.

V Warrawongu je dne 8. decembra na svojem domu umrla VALERIJA BEDEK r. Kalc. Njen rojstni kraj je bil Gerovo ob hrvaški meji, kjer se je rodila 5. avgusta 1932 v družini Rudolfa Kalc in Margarete r. Ožbolt (umrla v Warrawongu 19. dec.1976). Valerija se je 5. avgusta 1952 v Kočevju poročila z Lovrencem Bedekom, doma iz Boreče. V Avstralijo je prišla družina leta 1957 na ladji Toscana. Molitve za pokojnico smo opravili na predvečer pogreba – v četrtek 10. decembra – v pogrebnem podjetju Rankins, Warrawong. Po njeni lastni želji je ležala v krsti oblečena v slovensko narodno nošo. Naslednji dan smo imeli pogrebno mašo v slovenski cerkvi v Figtree ob izredno veliki udeležbi rojakov in znancev raznih narodnosti. Mašo je imel p. David, ki je prišel za nekaj mesecev nam v pomoč. Pokopana je bila na Lakeside pokopališču, kjer je tudi grob njene mame. Poleg moža Lovrenca pokojnica zapušča tudi sedem otrok – Marija por. Bunderla, Rudi, Dragica por. Fiorenza, Rajko, Silvana, Sonja in Lovrenc – ter enajst vnukov.

Ravno na božični dan zjutraj – v petek 25. decembra – pa je v Eversleigh bolnišnici v Petershamu za ta svet zatisnila svoje oči MARIJA GANTAR. Rojena je bila Kaluža dne 14. avgusta 1929 v vasi Narin pri Pivki. Leta 1959 se je poročila s Francem Gantarjem, ki sedaj živi neznanokje. Marija je prvič zbolela leta 1991, ko je morala na težko operacijo na glavi. Po operaciji se je lepo popravila ter se celo udeležila srečanja upokojenecv pri nas v Merrylandsu. Žal se je bolezni zopet oglasila in morala je ponovno v bolnišnico, kjer je preživela zadnjih šest mesecev. – Pogrebne molitve za pokojnico so bile opravljene v krematoriju v Rookwoodu v sredo, 30. decembra, mašo zadušnico pa so sorodniki naročili za sredo 6. januarja zvečer. Pokojnica zapušča tu sina Ivana, v domovini pa sestri Cvetko in Slavo ter brata Milana in Tonija.

Nič še nisem poročal o smrti LUDVIKA ŠANDOR, ker sem zanjo šele zdaj zvedel. Umrl je v Blacktownu dne 29. aprila 1992, živel pa je v St. Marys, NSW. Pokojnik je bil rojen 13. avgusta 1928 v Moščancih v Prekmurju v družini Ludvika in Vilme, ki se je tudi kot dekle pisala Šandor. Dne 9. oktobra 1954 se je poročil z Vero Harc, po rodu iz Sevnice ob Muri. V Avstralijo sta prišla 5. oktobra 1967 s Quantas letalom, se iz taborišča Bonegilla premaknila v Matraville, končno pa si kupila domek v St. Marys. Ludvik je dobil leta 1985 hude poškodbe pri betoniranju fundamentov, v maju 1991 pa je zbolel se za pljučnim rakom, kateremu se je pridružila še sladkorna bolezen in vodenica. Zdravil se je v Nepean in Governor

Phillip bolnišnicah, življenje pa zaključil v Domu onemoglih v Blacktownu. Duhovnik iz Rooty Hilla je opravil pogrebne molitve v Pine Grove krematoriju, Eastern Creek, nato je bil njegov pepel položen v grob na tamkajšnjem pokopališču. Poleg žene Vere zapušča pokojnik tudi sina Borisa, ki živi v Sydneyu.

Iskreno sožalje vsem svojcem omenjenih pokojnih rojakov. Naj jim sveti večna luč, žalujemočim pa naj Bog nadomesti izgubo z drugimi darovi svoje ljubezni.

Dne 21. aprila 1992 je v Brisbanu umrl rojak JANEZ DIWIAK. Rojen je bil 13. avgusta 1920 v Mariboru v družini Antona in Antonije r. Krejač. V Avstralijo je prišel 7. aprila 1966. V Sydneyu se je poročil z Ljubico Ilič, po rodu iz Gornje Topornice (okolica Niša). Leta 1974 sta se preselila v Stanthorpe, Qld., kjer sta kupila farmo. Po poklicu je bil Janez pleskar in je imel nekaj časa lastno pleskarsko podjetje v imenu Vienna Master Painter. Leta 1989 sta farmo prodala in odšla v Slovenijo, kjer sta pri Sv. Tomažu pri Ormožu kupila posestvo. V marcu 1992 sta se vrnila v Avstralijo, kjer je Janez že po šestih tednih zbolel in umrl. V Avstraliji ima pokojnik poleg žene po enega bratranca v Sydneyu, Canberri in Melbourneu.

Iskreno sožalje vsem svojcem omenjenih pokojnih rojakov. Naj jim sveti večna luč, žalujemočim pa naj Bog nadomesti izgubo z drugimi darovi svoje ljubezni!

KRSTI – Daniel James Hektor, Whalan, NSW. Oče Brian, mati Marija r. Rakušček. Botrovala sta Fran in Anica Rakušček. – Sv. Rafael, Merrylands, dne 29. novembra 1992.

Luka David Gojak, Concord, NSW. Oče David, mati Mateja r. Podržaj. Botra sta bila Annette Robič in Ludvik Podržaj, ki ga je pri krstu zastopal Ivan Gojak. – Sv. Rafael, Merrylands, 12. decembra 1992.

Novokrščenima, staršem in botrom iskrene čestitke in najboljše želje. Krst je začetek krščanskega življenja, od staršev pa zavisi, kako se to življenje razvija.

KER smo dobili za praznike v pomoč p. Davida, smo lahko obdržali praznični spored kot pretekla leta. To ne bi bilo mogoče, če bi bil sam. P. David je tudi v veliko zadovoljstvo udeleženek vodil duhovno obnovo za žene na Mt. Schoenstatt v Mulgoji od 11. do 13. decembra. Pomagal je tudi z mašami v naših naselbinah izven Sydneya: v Willongongu, Canberri, v Wagga Wagga, Newcastle, Surfers Paradise in Brisbane. Udeležba je bila povsod lepa, kot se za praznike spodobi. Vendar bi se morali zavedati, da je vsaka maša nekaj velikega, četudi je na navadno nedeljo, ali pa na delavnik.

KAJ NAJ MI POMENI SVETA MAŠA? – Neki nabožni angleški pisatelj je zapisal lepe misli, s kate-

rimi spodbuja duhovnika, ko se odpravlja k oltarju: "O duhovnik božji, daruj to sveto mašo, kot če bi bila tvoja prva maša, kot če bi bila tvoja edina maša, ali kot če bi bila tvoja zadnja maša. — O človek, ki iščeš Boga, pristopi k božji mizi, kot če bi te Jezus sam povabil in te v resnici tudi je povabil. Trdno veruj, da te na oltarju čaka nebeška gostija, kar maša resnično je. Misli na nakopičeno bogastvo božje milosti — tudi to je sleherna sveta maša..."

JASLICE v cerkvi so nam letos napravili po svoji zamisli Rihard Slatinšek, Evelyn Brec in Peter Šarkan. P. Ciril je je pred leti prevzel to nalogo in postavljaj lasce z mladimi pomočniki. Zdaj pa so mladi sami prevzeli to lepo delo pred božičnimi prazniki. Naj jim bo tu izrečena iskrena zahvala!

BOŽIČNICA ZA OSTARELE — Tudi letos so pred božičem, na četrto adventno nedeljo, naši mladi — mladinski zbor "Nove steze" in učenci Slomškove šole — obiskali in razveselili ostarele v Pendle Hill Nursing Home. Prepevali so zanje božične pesmi in vsakemu poklonili majhen božični dar. Darila zanje, kakor tudi darila za otroke ob Miklavževanju 6. decembra, so pripravili in lepo zavili člani naše mladinske organizacije "Slovenian Youth Productions". Vodstvo Pendle Hill Nursing Home nam je poslalo zahvalo za lepo božično presenečenje njihovim pacientom. Naj bo s temi vrsticami predana vsem, ki so pri tem kakorkoli sodelovali, najsibo mladina, otroci ali starši.

ŠTEFANOVANJU je bilo letos pridruženo tudi PRAZNOVANJE SAMOSTOJNOSTI naše domovine Slovenije. Pri sporedu so sodelovali vsi pevski zbori, kar jih premoremo v Sydneyu: naš mešani zbor, triglavski, društveni in mladinski. Tehnično stran izvedbe in delno tudi spored sam je imela na skrbi že zgoraj omenjena SYP. Za zabavo je odlično igral ansambel Lipa, naša druga delovna skupina pa je lepo skrbela za postrežbo.

PRIPRAVA NA PRVO SVETO OBHAJILO bo v našem središču tudi letos, če bo dovolj prijavljenih. Zato prosim starše, ki žele, da bi njihov otrok prejel prvo sveto obhajilo v Merrylandsu, da jih prijavijo. Stari naj bodo vsaj osem let. Prijave sprejemamo v verskem središču, kličete pa lahko tudi katehistinjo Milko Stanič (682-1986).

MEŠANI ZBOR bo spet začel s pevskega vajami na prvi petek v februarju. Zdaj je primeren čas, da se pridružijo zboru novi pevci in pevke, saj so nove moči potrebne. Če vam je Bog dal lep glas, ga tudi porabite njemu na čast. Petje Bogu v čast pa je edini razlog, ki je vreden osebnih žrtev, ki so zvezane z udeležbo pri pevskega vajah.

SLOMŠKOVA ŠOLA bo zopet začela s poukom v Misli, december 1992

novem šolskem letu v soboto 6. februarja ob drugi uri popoldne. Starše naprošamo, da poskrbijo za redno udeležbo otrok pri pouku in da tudi poskrbijo, da doma otrok napravi domačo nalogo. Sploh je veliko na starših, koliko se bo otrok naučil v Slomškovi šoli. Predsem pa naj stari vplivajo, da bo dobil otrok spoštovanje do slovenščine in sploh do naše dediščine. Za nadaljne informacije glede Slomškove šole se obrnite na sestro Francko (tel. 682-5478), ali pa na Anito Košorok, ki je zastopnica staršev otrok Slomškove šole (tel. 675-2396)..

SLOVENŠČINA NA GIMNAZIJI IN UNIVERZI. — Tudi za pouk slovenščine za srednješolce bo vpisovanje v soboto 6. februarja ob 9. uri dopoldne na Girls High School, Mona Street, Bankstown. Sprejemajo se dijaki od 7. razreda dalje. Zopet je odvisno od staršev, če se bodo hčere in sinovi vpisali in ta pouk redno obiskovali. Poleg pridobitve znanja slovenščine jim bo udeležba pomagala tudi pri točkovnem ocenjevanju na koncu šolskega leta. Marsikateri maturant iz slovenščine je že priznal, da je le nerad začel z učenjem slovenščine, ob koncu pa je bil vesel uspeha in staršem hvaležen, da so vztrajali pri zahtevi, da obiskuje tudi pouk slovenščine.

Glede te šole se obrnite po informacije na gospo Marizo Ličan (tel. 728-3387).

Na razpolago je tudi višji pouk slovenščine na Macquarie univerzi. Imate možnost študija za diplomu, ali pa zgolj za izpopolnitev znanja jezika in slovenske kulture. Oboje lahko opravite tudi dopisno, če se ne morete udeležiti predavanj. Za nadaljne informacije pokličite univerzo (805-7111), ali pa kličite lektorico gdc. Aleksandro Bizjak (807-6335).

BOG PLAČAJ vsem, ki so nam za praznike čestitali in poslali darove za vzdrževanje verskega središča. Vsem rojakom in njihovim družinam želimo obislo božjega blagoslova: močne vere, neomajnega upanja in goreče ljubezni v novem letu. Naj se ob tej priliki zahvalim vsem našim ljudem za številne pisane in izrečene želje in molitve v času moje bolezni ob koncu meseca oktobra. Bil sem presenečen nad toliko pozornostjo. Naj dobri Bog vsem bogato povrne!

P. VALERIJAN

IZPOD TRIGLAVA

TEOLOŠKA FAKULTETA je končno spet del ljubljanske Univerze. Dne 19. novembra so člani univerzitetnega sveta Univerze v Ljubljani na svoji osmi seji skoraj enoglasno (noben glas proti, štirje glasi vzdržani) izglasovali sklep, da Teološka fakulteta spet postane članica. S tem dejanjem je točno po štiridesetih letih odpravljena krivica, ki jo je napravila komunistična oblast, ki je Teološko fakulteto leta 1952 samovoljno izključila iz Univerze. "S to strateško odločitvijo se bo Univerza v Ljubljani tudi razbremenila pritiskov in se pridružila evropskemu trendu, ki gre v smer mehkejše zveze med državo in Cerkvijo," je med drugim dejal dekan Pravne fakultete, ko je utemeljil predlog za vrnitev Teološke fakultete na Univerzo.

V RAZDEJANJE Zavoda sv. Stanislava v Šentvid nad Ljubljano se vrača življenje. Ogromno poslopje takozvanih Škofovih zavodov je bilo vrnjeno slovenski Cerkvi, a v tako slabem stanju, da bo vzelo leta in bajne vsote, da bo vse urejeno. Za enkrat urejujejo del, kjer bodo že letos stanovali gojenci ter se bo pričela redna šola in študentske dejavnosti. Kapela je že v novi obleki in 29. novembra se je v njej zbrala množica vernikov v prvemu bogoslužju: nadškof Šuštar je oskrunjeni prostor blagoslovil in v kapeli maševal. S tem je uradno zopet odprl Zavod, ki je v preteklosti dal slovenskemu narodu toliko velikih mož, bil zatrt po okupatorju in nato še po oblasteh enoumja in po vojni veljal celo za zapore in mučilnico – zdaj pa ima

zopet najlepše nade za bodočnost. Ustanovljen je bil posebni **Jegličev sklad**. Darovi, ki se bodo stekali vanj, bodo dali uničeni veličastni stavbi prvotni obraz in bodo pomoč, da bo življenje v Zavodu spet steklo.

KOMISIJA "Pravičnost in mir" pri Slovenski škofovski konferenci se je pred božičem, na dan človekovih pravic, oglasila z zgražanjem spričo trpljenja, kateremu je zaradi vojne izpostavljeno civilno prebivalstvo Bosne / Hercegovine. Obsoja sleherna kršenja človekovih pravic, zlasti pa dejanja genocida, ki se tam izvaja nad prebivalci muslimanske in hrvaške narodnosti.

Komisija izraža svojo prizadetost zlasti ob nerazumljivem dejstvu, da tisti, ki so odgovorni za mednarodno politiko, ne kažejo dovolj odločnosti in ne uporabljajo učinkovitih sredstev, da bi končali vojno. Tako tudi mednarodna javnost ni dovolj obveščena o stalnih in nekaznovanih zločinih proti človeštvu, ki se dogajajo takorekoč pred očmi Evrope in vsega sveta.

Slovenska komisija "Pravičnost in mir" je ob tem svojem pozivu za mir na Balkanu zпросila tudi druge evropske komisije in organizacije, ki se posvečajo miru in spoštovanju človekovih pravic, naj okrepijo svoje napore, da bi se ta sramotna vojna končala.

SPREMEMBA IMENA postaja zadnji čas precej pogosta zadeva v Sloveniji. Nekateri si želijo spremembo priimka zaradi zakonske razveze, drugi namesto tujega slovenskega, spet drugi segajo po "svetovlajnskemu" priimku. Nekateri spreminjajo samo zadnjo črko priimka in iz č nastane ž. Zakon je poskrbel, da si vsak lahko privoči svoje majhno veselje.

Kot beremo, pri spremembah priimka prevladujejo ljudje iz srednje generacije. Na Mestnem sekretariatu v Ljubljani so leta 1989 rešili 598 prošenj, leta 1990

555 prošenj, leta 1991 pa 974. Ob koncu leta 1992 naj bi nov priimek dobilo preko 1000 ljudi. vsak lahko privoščiti svoje majhno veselje. Žal pa segajo ob tem nekateri preko mejá ter si zažele pridobiti zna-ne nemške, italijanske ali angleške priimke. . .

NAŠE ZAMEJSTVO – Trst, Gorica, Videm – se ni izkazalo v zadnjih podatkih italijanskega instituta za statistiko. Institut je objavil podatke posameznih ita-lijanskih provinc. Glede rojstev je Trst prav na zad-njem mestu, Gorica precej daleč zadaj na 87 mestu, Videm pa je dobil 77 mesto. Tako nam je tudi na ta način, ne le po raznih okoliščinah, dokazano izumi-ranje na drugi strani meje. Pri tem pa vemo iz iste sta-tistike, da gospodarsko te province nikakor niso med zadnjimi. Seveda pa bi ne bilo prav to statistiko jema-ti samo za naše zamejčane, saj na istem zemljepisnem prostoru žive tudi Italijani.

FRANCO JURI, župan v Kopru, naj bi bil kandidat Dernovškove vlade za prvega veleposlanika Republike Slovenije v Argentini. Pa je mož po narodnosti Itali-jan, po politični pripadnosti pa liberalec. Malo čudno se to sliši. Kako se bo znašel s slovensko skupnostjo v Argentini, ki velja zaradi svoje trdoživosti in narodne zavednosti za "argentski čudež"? Človek bi dejal, da taka izseljenska skupina že zasluži nekaj boljšega in sebi primernege . . .

REPUBLIKO SLOVENIJO je doslej kot samostoj-no državo priznalo že 105 držav. Z devetinšestdesetimi državami ima Slovenija že tudi diplomatske odnose.

JAMARKE DNEVE je pripravil Jamarski klub Slovenije v Postojni. Pomenkovali so se o nadaljnem raziskovanju Slovenskega krasa, tako bogatega na podzemskih lepotah. Stoletna dejavnost naših jamar-jev se ponaša doslej z odkritjem nič manj kot 6187 jam. Načrtujejo raziskave celotnega jamskega sistema pod reko Reko, v podzemskem trikotniku Postojna – Cerknica – Planina ter Kaninska brezna.

ZUNANJOST baročne frančiškanske cerkve Mariji-nega oznanjenja nad ljubljanskim tromostovjem je obnovljena. Priljubljeno svetišče je iz 17. stoletja in je zdaj tako, kot je bilo ob nastanku: prebarvano je v treh odtenkih pomarančno-roza barve. Pravi užitek je zdaj pogled po Prešernovem trgu (nekdanji Marijin trg), kjer so zdaj vse pomembnejše stavbe lepo ob-novljene.

VEDNO več in več fara zbira imena žrtev revolucije in pokojnim napravi spominsko ploščo. Navadno je imenik teh žrtev vse daljši kot je bilo sprva pričakova-ti. Ljudje so zaprepaščeni nad to smrtno žetvijo stali-nistične revolucije. Pol stoletja je dolga doba in marsi-kaj zakrije, zlasti še ko se o tem ves ta čas ni smelo ni-

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 387 8488

ti govoriti. Skrajni čas je bil, da je prišlo do demokra-cije in tako ti darovalci svojih življenj za svobodo Slovenije ne bodo pozabljeni.

DNE 16. DECEMBRA je Kongregacija za škofe sporočila, da je papež Janez Pavel II. končno imeno-val za ljubljansko škofijo pomožnega škofa. Izpraznje-no mesto s smrtjo škofa Leniča bo zdaj zasedel mag. **Alojz Uran**, župnik in dekan v Šentvidu nad Ljublja-no. Novoimenovani škof je bil rojen 22. januarja 1945 v Spodnjih Gameljnah, župnija Šmartno pod Šmarno goro, v duhovnika pa je bil posvečen leta 1970 v ljub-ljanski stolnici. S Slovenijo se ob tej novici veselimo tudi Slovenci po svetu ter novemu nadpastirju želimo obilo božjih milosti.

Novi
škof
Alojz
Uran

ŽIVLJENJSKO KRŠČANSTVO

SVETO MAŠNIŠKO POSVEČENJE

“... VSEMOGOČI
PODELI TEMU
SVOJEMU SLUŽBO
DOSTOJANSTVO
MAŠNIŠTVA...
OD TEBE PODELI
SLUŽBO DUHOVNI
NAJ SPREJME
IN S SVOJIM ZGLA
SPODBUJA
H KREPOSTNEM
ŽIVLJENJU...”

NEKAJ mesecev nazaj so se posamezne krajevne anglikanske Cerkve odločale o ženskem duhovništvu. Časopisi, radio in televizija so budno spremljali potek dogodkov in prinašali najrazličnejše komentarje. Odločitev je padla in duhovnice že mašujejo. V očeh nekaterih se je tako del anglikanske Cerkve bolj približal ljudem in duhu časa, v katerem živimo. Posledice odločitve kažejo, da to ne drži povsem. Še večje vprašanje je, če se je anglikanska Cerkev na ta način bolj približala Bogu? Kako je v tem primeru z zakramentom? Na to vprašanje bodo skušali odgovarjati strokovnjaki...

Zakrament mašniškega posvečenja nam je najbrž premalo poznan, da bi o njem govorili kot smo o drugih zakramentih. Ta zakrament prejmejo le redki in to posamezniki, ki odgovorijo na božji klic.

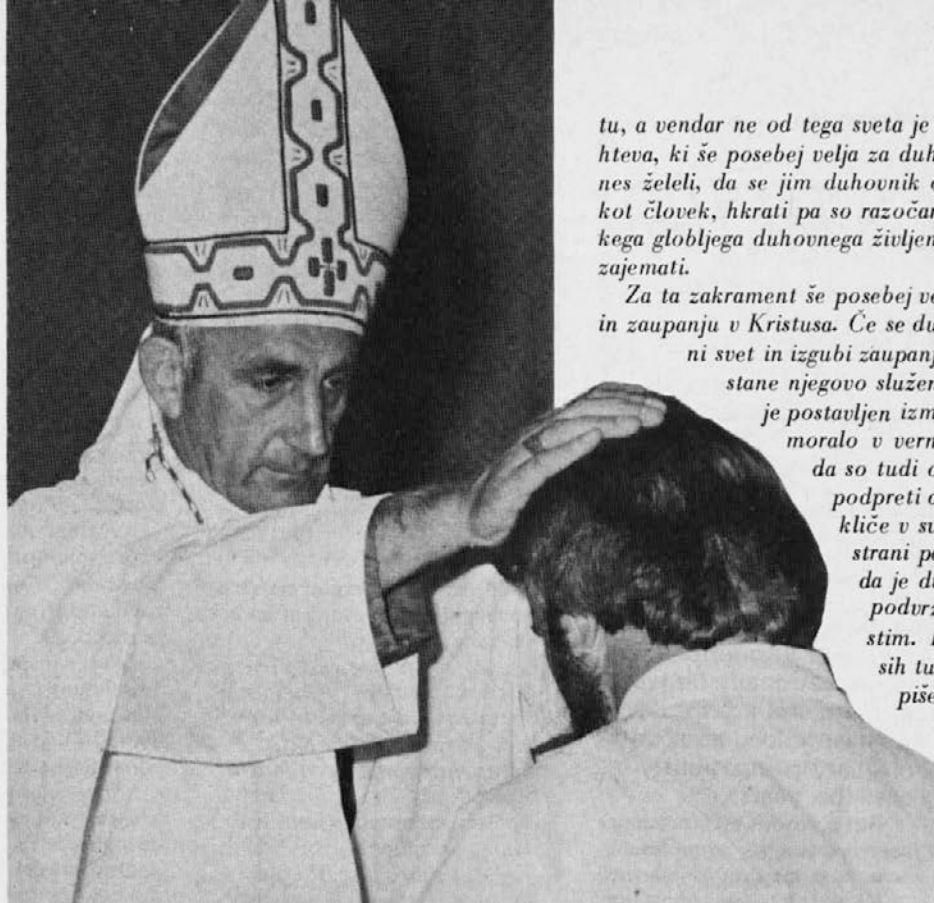
Na začetku svojega javnega delovanja je Jezus po imenu klical tiste, ki jih je želel imeti za svoje učence. Mnogi so mu tudi sledili, a ne za dolgo, ker so se jim zdele Jezusove zahteve pretirane. Začeli so ga zapuščati. “H o č e t e t u d i v i o d i t i ?” vpraša Jezus svoje najbližje. Da je veliko poklicanih in malo izvoljenih, to drži v vseh casih.

Izbira dvanajstih dobi pravi pomen šele pri zadnji večerji. Poleg zakramenta svete evharistije prejmejo apostoli še posebno naročilo. Jezusove besede: “T o d e l a j t e v m o j s p o m i n”, jim nalagajo novo službo, ki je povezana z vso velikonočno skrivnostjo. Ta se dopolni na binkoštni dan, ko prejmejo dar Svetega Duha. V velikonočni skrivnosti se nam Jezus predstavi kot edini srednik med Bogom in ljudmi. On je po besedah svetopisemskega pisatelja veliki duhovnik nove zaveze. Apostoli, ki obhajajo evharistijo v “njegov spomin”, nastopajo v njegovem imenu in so tako pridruženi Kristusovemu službenemu duhovništvu.

Duhovniška služba in s tem zakrament svetega mašniškega posvečenja nam je razumljiv, če ga gledamo skozi Kristusovo duhovništvo. Duhovnik v stari zavezi je srednik med Bogom in ljudmi. Svojo službo opravlja pri oltarju (v svetišču), kjer daruje daritev v spravo za grehe ljudstva. V novi zavezi je edini duhovnik Kristus, ki pa je obenem tudi žrtev (dar). Zadnja večerja, smrt na križu in vstajenje predstavljajo naročilo apostolom, naj obhajajo velikonočno večerjo v njegov spomin, postavlja apostole za varuhe in oskrbnike “božjih skrivnosti”, kot navadno pravimo. Ta služba se razlikuje od službe, ki jo prejmejo vsi kristjani pri krstu in pri birmi. Tako kot Kristus, po besedah apostola, ni prišel med ljudi, da bi se mu streglo, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge, je tudi duhovnik postavljen v službo ljudem v vsem, kar se nanaša na Boga.

V teološkem jeziku rečemo duhovniku pogosto “drugi Kristus”, po domače pa lahko rečemo, da je duhovnik orodje v božjih rokah. Kristus v duhovnikih nadaljuje svojo duhovniško, učiteljsko in pastirsko službo. Jezusova naročila apostolom nam najlepše predstavijo njihovo službo.

- To delajte v moj spomin.
- Pojdite po vsem svetu in oznanjujte evangelij vsemu stvarstvu.
- Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence. Krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in jih učite spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal.
- Vi ste priče teh reči.
- Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem ... Prejmite Svetega Duha! Komur grehe odpustite, so jim odpuščeni; komur jih zadržite, so jim zadržani.

tu, a vendar ne od tega sveta je še ena Kristusova zahteva, ki še posebej velja za duhovnike. Ljudje bi danes želeli, da se jim duhovnik čim bolj približa tudi kot človek, hkrati pa so razočarani, če v njem ni nekega globljega duhovnega življenja, od koder bi mogli zajemati.

Za ta zakrament še posebej velja, da temelji na veri in zaupanju v Kristusa. Če se duhovniku zruši duhovni svet in izgubi zaupanje v moč molitve, postane njegovo služenje karikatura. To, da je postavljen izmed ljudi za ljudi, bi moralo v vernikih vzbujati zavest, da so tudi oni dolžni z molitvijo podpreti delo vseh, ki jih Jezus kliče v svojo službo. Po drugi strani pa ne smemo pozabiti, da je duhovnik tudi človek, podvržen človeškim slabostim. Pregovor, da Bog včasih tudi s krivo roko ravno piše, nam pomaga razumeti tudi to.

P. TONE

— *pasi moje ovce!*

Jezusova naročila apostolom veljajo tudi za njihove naslednike.

Že v prvi krščanski skupnosti se izoblikujejo tri stopnje pri zakramentu mašniškega posvečenja. V prvi stopnji (diakonat) je posebej poudarjeno služenje. Prezbitariat postavlja v ospredje obhajanje euharistije. Tretja stopnja (episkopat) pa posebej poudari vodstveno ali pastirsko službo.

Zakrament mašniškega posvečenja delijo škofje, ki so nasledniki apostolov. Zunanje znamenje tega zakramenta je polaganje rok in molitev. Škof nad kandidatom za duhovniško službo izgovarja daljšo molitev: . . . vsemogočni Oče, podeli temu svojemu služabniku dostojanstvo mašništva; obnovi v njegovem srcu Duha svetosti, od tebe podeljeno službo duhovništva naj sprejme in s svojim zgledom spodbuja h krepostnemu življenju. Naj bo skrbni sodelavec škofovskega zbora, da besede veselega oznanila pridejo v vse kraje sveta in da vsi narodi, združeni v Kristusu, postanejo eno samo božje ljudstvo.

Kot za Kristusa, veljajo tudi za duhovnika prerokove besede: *ta je postavljen v padec in vstajenje mnogim in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo*. Biti na sve-

Ali ti kot kristjan kaj vključuješ v svoje molitve tudi prošnje za duhovniški naraščaj? Tu je lepa molitev v ta namen:

MOLITEV ZA NOVE DUHOVNIŠKE POKLICE

Gospod Jezus Kristus, veliki in večni Duhovnik, žalostno je tvoje srce, ko gledaš ovce brez pastirja. Zato v tvojem imenu in po tebi prosimo nebeškega Očeta, naj pošlje delavcev na svojo žetev.

Jezus, ljubitelj čistosti, pomagaj krščanskim staršem vzgajati njihove otroke v duhu požrtvovalnosti. Da, da bodo velikodušno darovali za tvojo službo tiste, ki jih ti kličeš.

Učitelj apostolov, izberi med našo mladino tiste, ki nam bodo darovali daritev svete maše, delili svete zakramente, molili in se za nas žrvovali. Dobri pastir, varuj jih pred zunanjimi in notranjimi nevarnostmi. Daj jim stanovitnost v svetem poklicu, da postanejo duhovniki po tvojem srcu. Naj polni vere in ljubezni do tebe in tvoje svete Cerkve nesebično posvetijo vse svoje moči ohranjanju in širjenju tvojega kraljestva v neumrljivih dušah.

Mati Marija, varuj naša semenišča, da pride iz njih mnogo svetih duhovnikov, ki bodo ohranili našemu narodu zaklad svete vere. Amen.

SV. CIRIL in METOD

Fr. Tone Gorjup, O.F.M.,

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 8118 in (03) 853 7787

Fax : (03) 853 6176

Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home

11 – 15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 853 1054

KO sem bil na obisku v rodni domovini, so nekateri kar razširili vest, da me ne bo več nazaj. Ko sem se vrnil, so morali novico malo popraviti: prišel je urediti nekatere stvari, potem pa jo bo zares popihal. . . Naj spet in spet povem, da tudi iz te "prerokbe" ne bo nič, ker nimam prav nobenega namena oditi iz Avstralije. Ker ima p. Tone glavno skrb za naše versko središče, bi se rad samo še bolj posvetil MISLIM in pa ostarelim ter bolnim rojakom, dokler sam ne bom obnemogel za eno in drugo. Samo Bog daj, da to ne bo prekmalu!

+ Naše sestre, ki so nas zares za vedno zapustile, pošiljajo vsem avstralskim znancem, prijateljem in dobrotnikom iskrene pozdrave ter božične in novoletne najboljše želje. Predolgo so bile med nami, da bi pozabile na Avstralijo. Je pa vsaka na drugem kraju: s. Silvestra (zdravje se ji je kar popravilo) je v Čakovcu na Hrvaškem, s. Ema v Ljubljani (Šiška), s. Monika ne Brezjah, s. Pavla v Slovenski Bistrici in s. Maksimilijana v Nazarjih v Savinjski dolini. Tudi mi jim želimo vse najboljše, četudi njihov odhod ni bil v naših načrtih.

+ Božične praznike smo lepo praznovali. Pred polnočnico nas je strašil dež, pa smo se kljub temu oju-načili, začeli polnočnico na prostem in jo tudi srečno končali, res z nekaj kapljic dežja, a zares moker ni bil nihče. Enako smo imeli mašo na prostem na božični praznik ob desetih, kot tudi na dan Novega leta. Jasllice pa bomo ohranili v votlini še ves mesec januar, ko dobivamo obiske od vseh strani Avstralije. Vsakdo si jih rad ogleda, saj so zares lepe.

+ Žal nam z mrtvimi v decembru ni bilo prizanešeno:

JOŽE NAMAR – Dne 4. decembra je umrl na svojem domu v Moonee Ponds (Melbourne), kjer je stanoval s svojim bratom Ivanom. Rojen je bil 2. marca

1942 v družini Riharda in Albine r. Žnidarič v vasi Potok, Aiba pri Kanalu. V Avstralijo je emigriral iz Italije kot begunec leta 1970. Ostal je samski. Zaradi hude sladkorne bolezni je bil že nekaj časa v pokoju. Premalo se je pazil, kar je povzročilo prezgodnjo smrt. V četrtek po smrti, 10. decembra, smo se od njega poslovili s pogrebno mašo in pokopom na grobovih naše skupnosti na keilorskem pokopališču. – V Avstraliji zapuščata dva brata, poleg omenjenega Ivana še Štefana; oba sta bila svoj čas v Baragovem domu.

SILVO HROVATIN – V četrtek Namarjevega pogreba, 10. decembra, je zaključil svoje zemsko potovanje v bolnišnici v West Footscrayu. Pokojnik je bil rojen 20. maja 1929, Matenja vas pri Postojni. V Avstralijo je prišel proti koncu leta 1954 preko Trsta. Naslednje leto se je v Yarraville poročil z Marijo Marušič, domek pa sta si ustvarila v North Sunshine. Poleg žene, sina in hčerke zapuščata doma še štiri sestre in tri brate. – Rožni venec ob krsti sme zmolili na predvečer pogrebne maše, ki smo jo imeli v torek 15. decembra v farni cerkvi sv. Bernardke, North Sunshine. Sledil je pogreb na pokopališču Keilor.

ANA MARIĆ – Iz časopisa sem zvedel za to pokojno rojakinjo, ki je umrla dne 17. decembra na svojem domu v East Doncastru. Rojena je bila v Šentjurju pri Celju 21. julija 1955 v družini Kladnik. Po prihodu v Avstralijo se je 23 let stara poročila z Dušanom, ki je hrvaškega rodu. Osemnajst let je vršila službo bolničarke. Maša zadušnica je bila v hrvaški cerkvi v Clifton Hillu, njeni zemski ostanki pa so bili poslani v rodno domovino ter pokopani tam na domačem pokopališču.

ROBERT MAX TOMAŽ – Ravno ob božičnih praznikih je mati Irena Tomaž – živi v West Brunswicku – dobila vest, da so našli mrtvega v njegovem stanovanju v Adelaidi, S.A. Tja ga je poslala, ker tu ni dobil dela in da bi ga obvarovala pred dvomljivimi prijatelji. Robert je bil dober fant in čim starejši je bil, bolj je resno gledal na življenje. V januarju bi dopolnil 21 let, saj je bil rojen v Melbourne 15. januarja 1972 in krščen v slovenski cerkvi. Nihče, ki je fanta poznal, ni pričakoval takega tragičnega konca mladega življenja. Zato še bolj sočustvujemo z mamo Ireno, ki ji je bil Robert vse. Vzrok in podrobnosti njegove smrti še niso znane. Mati je šla v Adelaido, pa sina ni mogla prepoznati, tako je bil spremenjen. Vendar so okoliščine potrdile bridko resnico. Spoznali so ga končno tudi po tetoviranem križu. Dan smrti naj bi bil 19. december.

Adelaidaska slovenska skupnost in tamkajšnje oblasti so pomagale, da se je krsta z Robertovimi ostanki po letalski poti z mamo vrnila v Melbourne, kjer je pogrebno podjetje Tobin Bros. uredilo pogreb za ze-

lo znižane izdatke. V naši cerkvi smo imeli v torek 29. decembra molitev rožnega venca ob krsti, ki v tem primeru ni bila odprta, kot imamo drugače navado. Naslednji dan po pogrebni maši pa smo pospremili Roberta na njegovi zadnji poti. Grob je dobil med skupnimi slovenskimi grobovi keilorskega pokopališča.

FRANČIŠKA ŽITKO – Ravno na zadnji dan leta, 31. decembra, je umrla v Maryville Nursing Home v Geelongu. Rojena je bila 27. maja 1914 v vasi Smrje, župnija Prem, v družini Dekleva. S prvo poroko je dobila ime Tomšič, kot vdova pa je poročila Lovrenca Žitko, ki smo ga pokopali v Geelongu leta 1988. Od štirih otrok je eden umrl, ostali pa so tu, saj so kot begunska družina Žitko preko italijanskih taborišč emigrirali leta 1959 v Avstralijo. Mamo je poleg starosti prizadela še kap, da je bila zadnji čas nepokretna in tudi govoriti ni mogla. Tako jo je Bog rešil, saj je bila s trpljenjem dobro pripravljena za odhod tja, kjer ni več solza, ampak sama radost.

Pogrebno mašo smo imeli v četrtek 7. januarja v župni cerkvi sv. Tomaža, Norlane, na predvečer pa prav tam rožni venec za pokoj mamine duše. Zdaj si mama in oče Lovrenc delita skupni grob na geelongškem Western Cemetery.

Tem pokojnim meseca decembra naj dodam tudi **KRISTINO LACKNER**, ki je živela s svojim sinom v Melbourneu ter je umrla že 13. januarja 1992. Maša zadušnica je bila teden kasneje, v petek 17. januarja v cerkvi Sv. Križa, South Caulfield, grob pa je dobila na pokopališču East Brighton. Pokojnica je bila rojena 28. julija 1914 v Ljubljani.

Naše molitve za večni pokoj vsem dragim pokojnim, sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

+ **SLOMŠKOVA ŠOLA** ima vpisovanje na prvo nedeljo v februarju. Kje so časi, ko smo imeli dva razreda in celo tri, pa vsak je bil premajhen. Starši, storite svojo dolžnost! Otrok vam bo kasneje hvaležen, četudi se zdaj brani nove obveznosti. Ob pomoči naše dolgoletne učiteljice Pavline Pahor bo zdaj že drugo leto poučevala že v Avstraliji rojena Mary Petelin, ki jo imajo otroci zelo radi, ona pa njih.

Slovenski pouk je vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu po deseti maši.

+ Da Narodni svet Viktorije, ki je pognal svoje korenine v našem verskem in kulturnem središču, ne bo več s svojimi sejami gostoval v Baragovi knjižnici (ta bo v kratkem preurejena, ker potrebujemo več knjižnih polic), mu je bila dodeljena nekdanja soba za namizni tenis, kasnejši razred in pevska soba Glasnikov. Uredil bo svojo pisarno, saj se bo delo za širjenje poznanstva samostojne Republike Slovenije nadaljevalo in verjetno širilo.

Za ljubitelje slovenske glasbe in knjige

SLO – IMPEX COMPANY

25 Reserve Rd., BEAUMARIS 3193, Victoria

Uvoz audio-video kaset in knjig

založb "Mladinska knjiga", "Obzorja Maribor"

Suha roba in razni spominki

Telefon: (03)589 6094 – Fax (03)589 6085

HELENA in IVO LEBER

+ Z odhodom sester je praznino izpolnilo nekaj pridnih žena, ki vsaki teden skrbijo, da je cerkev čista in primerno okrašena. A dela tudi v dvorani, v Baragovem domu, ter okrog stavb ne zmanjka – zlasti pred prazniki je treba marsikaj temeljito počistiti. Zato je na soboto 12. decembra p. Tone organiziral generalno čiščenje. Okrog dvajset prostovoljcev je prišlo na pomoč, pa še več pridnih rok bi rabili, če bi hoteli vse spraviti v red. Večkrat na leto bi se morali srečati na tak način. Vsem, ki ste pomagali, naj Bog stotero povrne!

+ V Baragovem domu se je s prvim januarjem 1993 zaključila čez tridesetletna doba, ko je vsak stanovalec za mal denar imel poleg strehe nad glavo tudi popolno oskrbo. Po odhodu kuharice s. Eme je nekaj časa priskočila na pomoč s kuho gospa Plesničarjeva, predsednica Društva sv. Eme, nato smo dobili dve kuharici in kuharja, ki so se vrstili za zajtrk in glavni obed, popoldne pa smo si morali sami kaj pogreti. Vendar je bilo vse nekako začasno in s p. Tonijem sva prebila vsaki dan kar preveč časa v kuhinji. Pripraviti vsak dan za petnajst lačnih, pa četudi samo pogreti, ni bilo ravno težko, a vzelo je 2 – 3 uri. Tako so stanovalci ob koncu novembra zvedeli, da bodo z januarjem plačali samo stanovanje, hrana pa je njihova skrb. Eno sobo med spalnicami imajo z mizo, hladilnikom in pečko, če si hočejo kaj pogreti.

Kar je ostalo stanovalecev v Baragovem domu, so se premaknili na zahodno stran stavbe. Sobe na cerkveni strani Baragovega doma pa bomo porabili v druge namene. Po odhodu sester smo dobili toliko raznih stvari, ki so jih imele shranjene v Slomškovem domu (narodne noše, odrske rekvizite, knjige, pevske note...), da potrebujemo več prostora. Tudi uredništvo MISLI bo preseljeno v večjo sobo, ker bo sedanja premajhna, čim bom začel uporabljati za pripravo strani računalnik. Nekaj sobic pa bo ostalo za goste.

Tako je s prvim januarjem Baragov dom (Bazilijeva romantika so ga včasih imenovali) zaključil dobo, ki je tolikim pomagala za začetek življenja v novi deželi. Zdaj take potrebe ni več, novih ni, ki bi prihajali v trumah in skoraj brez prtljage, kot tiste čase. Takrat

je bil Baragov dom dobrodošlo in edino zatočišče, ki je stotinam slovenskih fantov nudil domačo streho.

+ Krst morem omeniti v mesecu decembru en sam: dne 13. decembra je družina Frank Prosenik in Greta r. Debelak, Greenvale, prinesla k našemu krstnemu kamnu svoj ljubki prirastek. Deklica je dobila ime **Rose Gretel**. – Družini naše čestitke!

+ Porok v decembru nismo imeli, pač pa bi rad omenil poroko, ki še ni prišla v našo kroniko. Dne 12. septembra je pred oltarjem župne cerkve sv. Janeza Vianeja, North Springvale, **Roman John Rotar** podal roko svoji izbranki **Robyn Jennifer Allday**. Ženin je iz znane Rotarjeve družine, Janez in Marija sta doma iz moravškega konca, Roman pa je seveda že tukaj rojen in krščen pri nas. – Mlademu paru, dasi malo pozno, iskrene želje, naj ga vse življenje spremlja božji blagoslov!

+ Na Miklavževanju se je Katarina Vrisk poslovila od Glasnikov, ki jih je uspešno vodila vrsto let. Odslej bo pomagala pri našem cerkvenem zboru, pri katerem se vrstijo trije orglarji: Lenti Lenko, Katarina Persič in Lidija Lapuh.

Kaj pa Glasniki? P. Tone se z Lenkovim Lentijem za enkrat navdušuje za fantovski zbor Glasnikov. Imeli so že eno vajo za štiriglasno petje. Le korajžno naprej!

+ V mesecu januarju imamo že dolga leta tri počitniške tedne v nekdanji frančiškanski študijski hiši Grey Friars, Mt. Eliza, zdaj last melbournske nadškofije in skozi vse leto v uporabi za razne seminarje in duhov-

na srečanja. Mi smo imeli vsa leta prvi teden za družine, nato pa en teden za fante in en teden za dekleta. Z nekaj spodrseljaji smo imeli vsa leta dobro ime, vse pa kaže, da ga izgubljam. Krivda je na obiskovalcih. Oskrbnik nima nič proti staršem, moti ga pa glasna grupa fantov med dekliskim tednom, ki se ponasajo kot bi bilo vse njihovo: park in parkirišče ter notranjost stavbe od rekreacijskih prostorov do uporabe tušev. Ne mislijo, da ima oskrbnik oči povsod ter mora za sleherni naš teden dati tudi poročilo.

Tokrat bomo morali nočninam dodati sto dolarjev: dva dolarja za vsakega fanta-obiskovalca, ki nima med dekliskim tednom pri Grey Friars kaj iskati. Oskrbnik je teh obiskov naštel okrog petdeset in moramo mu verjeti.

Brez discipline bomo počitniške tedne na Mt, Elizi izgubili. Zависи pa od nas . . .

+ Zahvala vsem, ki ste nam poslali božične čestitke in razne darove. Iskrena zahvala tudi vsem, ki ste doslej vrnili božično darilno kuvertico z darom za vzdrževanje našega verskega in kulturnega središča. Vrnilo se je 386 kuvertic s skupnim darom 8,139.91 dol. Naj dobri Bog vsem darovalcem stotero povrne!

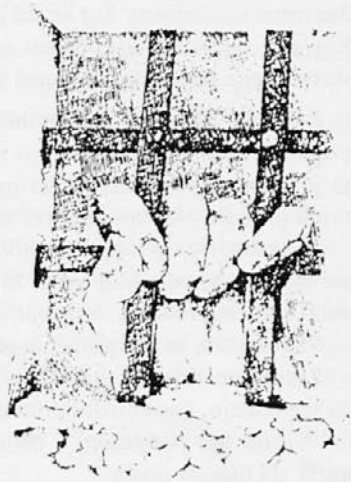
+ Še nekaj, ker je ravno še prostor! Prej je bila v kuhinji Baragovega doma sestra Ema in nam javila v prvo nadstropje, če je kdo prišel. Zdaj je kuhinja cez dan zaprta in prazna. Ne zvonite in čakajte pri glavnih vratih, ker ne bo – razen slučajno – nihče odprl. Bodite domači in pridite v stavbo po dvorišču. Če je le en avto doma, je doma navadno tudi eden patrov. Glasno pokličite, pa ga boste priklicali!

P. BAZILIJ

Takole smo se poslavljali od sestre Eme, še zadnje sestre v Melbournu. Tudi solza ni manjkalo. . . A življenje morda dalje . . .

MOJE GELIGE

/NOVOLETNI PRAZNIKI/

Preden je kapetan Stane zapustil Tolmin, me je hotel soočiti s Simonom z Livka. Z njim je grdo ravnal. Tudi pretepal ga je. Vpričo mene ga je zmerjal z izdajalcem in dezertarjem. Priznati moram, da so taka soočenja zelo mučna, še posebno sredi noči. Prihajal sem do spoznanja, da je vsak, ki je imel kakršnekoli zveze z mano, nenadoma postal izdajalec. Po soočenju so me odpeljali v bunker, Simon pa je ostal na zaslišanju. Slišal sem korake, ko so ga pozneje peljali iz hiše v zapore sredi Tolmina. Na Udbi sta bila namreč samo dva bunkerja, ostale zapornike so imeli v celicah v občinskih zaporih blizu bivše lekarne. Te zapornike so vozili na zaslihanje le ponoči, da jih ljudje niso videli. Za njimi je stopal paznik, oborožen s pištolo.

Simona je tisto noč spremljal paznik Evstrahij Kenda.

Nenadoma sem zaslišal krik: "Ojoj! Na pomoč!" Nato je bilo slišati nekaj strelcev. V sobah nad mano je zaropotalo in nagli koraki so skakali po stopnicah proti izhodu.

Kaj se je zgodilo? Ali so Simona ubili? Stisnilo me je pri srcu. Je morda napadel paznika in hotel zbežati? Dolgo sem ostal buden tisto noč.

Šele na procesu sem zvedel, da je Simon napadel paznika in hotel pobegniti. Oficirji, ki so pritekli na pomoč, so ga pretepli in mu zbili zobe.

Dolga so bila zaslihanja o vseh šestih letih, ki sem jih preživel na Livku. Od zloma Italije do zloma Nemčije. Vmes pa domobranstvo na Tolminskem in Kobariskem. In nato cona A in B, zavezniška uprava, dvojna šola, partizanska in zavezniška, širjenje protipartizanske literature in še in še. Čutil in slutil sem, da se pripravlja zloglasen proces, na katerem bodo prikazali vso dobo okupacije v Soški dolini. In ker drugih oseb ni bilo, bodo zgrmeli vsi zločini na mojo glavo. Zato so se zaslišanja vlekla v neskončnost. Po treh mesecih sem moral podpisati nov odlok o podalšanju kazenskega postopka. Kapetan Stane je bil povišan v majorja — morda tudi po moji zaslugi — in je odšel v Postojno. Od časa do časa se je vračal na ogleda. Kapetan Pavel se je včasih zadovoljil tudi z

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$50.— Alojz Povhe; \$44.— Dr. Stanislav Frank; \$40.— Leon Robar, Marta Ogrizek, Slavko Tomšič; \$33.— Branko Kojc; \$26.— Lazar Furlanič; \$20.— Ida Zorich, Štefan Žalik, Angela Židan; \$16.— Bill Mikulan; \$15.— Angela Gospodarich, Irena Grassmayr, Alojz Magdič, Ivan Šuštarčič; \$14.— Julij Pretnar; \$12.— Marjan Saksida; \$10.— Anton Ferfila, Anton Urbanc, Gina Tereza Gesmundo, Marija Birša, Adriana Špančič, Frank Katan, Anton Tomšič, Marija Bubnič, Ana Šutej, Jože Krušec, Anton Kristan, Jožef Vogrinčič, Jancz Žnidaršič, Elvira Čuk, Anica Smrdel, Luka Korže, Bernard Brenčič, Franc Brenčič, Andrej Grlj, Ernesta Vran, Jože Kastelic, Cilka Žagar, Barbara Marinčič, Marija Boelckey, Angela Povh, Maks Korže, Majda Brožič, Sonja Trebše, Antonija Poklar, Ivan Barič, Pavla Habijanec, Jelka Kariž, Alojz Seljak, Mario Vihtelič, Jože Grilj, Anica Sivec, Ludvik Tušek, Irma Ipavec, Štefan Baligač; \$6.— Marija Žeks, Franc Frančič; \$5.— Marija Čančar, Stanko Zmazek, Ivanka Penca, Jože Slavec, Alexander Slavec, Terezija Jošar, Jancz Tadina, Ivo Bavčar, Genovefa Schiffler, Alojz Filipič, Mirko Gizerle, Valerie Zrilič, Martin Belec, Angela Svenšek, Anton Muha, Anton Mlinarič, Zlata Agnež, Pavla Vohar, Mihael Žilavec, Aleksander Gubič, Avgust Glavnik, Lidija Čušin, Jožefina Porok; \$4.— Otto Tomaž, \$2.— Mirko Godec, Mihael Ulčej, Milka Kroječ.

V POMOČ MISIJONOM
IN NAŠIM POSINOVLJENIM
MISIJARJEM:

\$100.— C.Š., Stanko Aster-Stater;
\$50.— Družina Željko Josipovič (za
lačne), A.&T. Konda (za lačne na-
mesto božičnih voščilnic), N.N. (za
Afriko); \$30.— Druž. Jože Brožič
(za lačne namesto božičnih voščil-
nic); \$20.— Druž. Alojz Gašperič,
druž. Anton Kristan (za lačne), Fran-
čiska Šajn (božični dar lačnim), An-
tonija Poklar (za lačne); \$15.— Ma-
rija Oražem (lačnim v Afriki).

MATERI TEREZIJ
ZA NJENE LAČNE SIROTE:
\$20.— Anica in Sonja Rezelj.

ZA OBNOVO
ROMARKEGA DOMA
NA SVETI GORI:

\$100.— C.Š.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

Božič v Bohinju

dnevnim zaslišanjem, kar se mi je zdelo nenavadno. Konca pa le ni bilo. Kaj sem ponoči v utrujenosti podpisoval, še sam ne vem, ker njihove skrivenčene pisave nisem mogel vedno prebrati.

Z domačimi nisem imel nobenega stika. Šest tednov zaporedoma so prinašali pakete, meni pa niso ničesar izročili. Pozneje sem zvedel, da se je mama opogumila in šla nekam protestirat, zato so mi na pustni torek prinesli vseh šest paketov hkrati.

To nalogo so poverili pazniku Ručni. Okrog poldne je pristorkljaj po stopnicah, odpahnil vrata in tiščal pred sabo šest zavojev, ki jih je držal z obema rokama. Vrgel jih je na pograd in mi pomolil listek.

"Tu zapišite in podpišite, da sem vam prinesel paket," je rekel.

Takoj sem razumel, zakaj hočejo moj podpis. Dokaz, da so pošteni, da vse oddajo, kar domači prinesejo.

"S čim naj podpišem?" sem mu rekel in s stisnjenimi pestmi pokazal, da nimam pisala.

Segel je v prsni žep in mi dal svinčnik.

"Potrjujem, da sem na pustni torek prejel šest paketov." In sem se podpisal. Naj vedo, da mi do sedaj niso še nič dali.

Paznik je zvil listek in odšel.

"Miklavž!" sem rekel natihoma. Začel sem tipati zavoje. Srce mi je močno bilo. Čutil sem, da so te zavoje pripravljale ljubeznive roke matere in sester. Lačen sem bil, sestradan. Zima, hladen bunker, slaba hrana – vse to človeka izčrpa.

Zdelo se mi je, da nisem več sam. Košček domače hiše je bil z menoj. Ljubezen domačih me je ogrevala. Težko je povedati in napisati, s kakšnimi občutki jetnik sprejema pakete od doma. To moraš doživeti.

Čeprav sem bil lačen kot volk, sem začel počasi in spoštljivo odvezovati pakete. Čisto perilo, kruh, klobase, sir, celo med. Z vsemi dobrotami so me domači obsuli. Šest tednov skrbi, premagovanja, sami so si odtrgali od ust, da so meni poslali.

Pri vseh teh dobrotah pa me je začelo skrbeti. Kaj je sveže? V zaprtem prostoru se hrana pokvari. Lahko se zastrupim, posebno z mesom. Želodec, ki se je navadil na vsakdanji ričet in močnik, ne bo tega prenesel. In vendar ni miroval. Ob pogledu na vse te dobrote so sluznice kar brizgale slino v usta.

Pojedel sem košček klobase. Ostala mi je v želodcu. Kot kamen me je težilo in slabelo.

Dobri paznik Evstrahij je prisluhnil mojim tožbam in težavam. Njegovo usmiljeno srce mi je priskočilo na pomoč. Sam od sebe je šel v lekarno in mi prinesel čistilo.

Najbolj sem bil vesel medu. Sredi zime je bil kot dišeči balzam.

Umazano, zatoхло perilo sem zamenjal in zdelo se mi je, da sem prejojen, čeprav se nisem mogel okopati. Za kopel sem moral čakati dolgih štirinajst mesecev.

Vsaka sprememba v zaporu jetnika poži, da laže prenaša samoto in mu hitreje mine čas.

Kljub dolgim dnevom, samoti in zapuščenosti pa so imeli tolminski zaporji tudi nekaj prebliskov, da so skozi temne oblake posvetili sončni žarki v mojo celico.

MAJNIŠKI OBISK

NEDELJA je bila. Paznik Ručna mi je v menažki prinesel polento in golaž. Bil je dobre volje. Ob nedeljah se je čutil bolj varnega.

Preden je paznik zaprl vrata, sem ga prijazno pogledal in prosil, naj mi prinese smrekovo vejico.

“Kaj vam pa bo?” je rekel.

“Smrekovi vršički so zdravilni za grlo in pljuča, duhal jih bom in zvečil,” sem mu rekel. V hipu sem začutil omamni duh po smreki.

“Bom pogledal,” je rekel in zaprl vrata. Zapahi pa niso zaropotali. Skozi okno sem čez nekaj časa videl njegovo plavo uniformo, kako se je zibala proti eni izmed smrek. Utrgal je vršiček in previdno pogledal okrog sebe. Morda je v svoji vesti čutil, da ne dela prav in ga je zaskrbelo, če ga (morda) ne opazuje skrito oko.

Slišal sem korake po stopnicah. Zopet je odprl vrata in mi pomolil smrekovo vejico.

“Nate!” je rekel. “In če bi vas kdo vprašal, recite, da jo je veter prinesel do okna!”

Hvaležno sem ga pogledal in se mu zahvalil. Z dvema prstoma sem pomencal vršiček in poduhal. Prijeten vonj po gozdu, po smrekovem gozdu! Kosilo mi je še bolj teknilo.

Paznik je odšel. Nekaj časa je bilo slišati njegove korake po zgornjih sobah, nato pa je vse utihnilo. Verjetno je zadremal. Dolgčas mu je bilo kot meni.

Na cesti sem zaslišal smeh. Mladi pari so se sprehajali v majniškem soncu. Sončni žarki so ogrevali njihova srca in jih vneli v ljubezni. V celici pa je bilo hladno. V tej hiši ni bilo ljubezni. Tu so poznali le sovraštvo.

Nedeljski popoldnevi so bili najdaljši. Hiša je bila prazna. Po stopnicah ni bilo tekanja. Pisalni stroji so onemeli. Kriki zasliševalcev so utihnil. Človek bi mislil, da si v miru odpočiješ živce, vendar je ta mir še bolj moreče deloval na dušo.

Zvon, ki je vabil k popoldanski službi božji, je prebudil paznika. Slišal sem ropot. Zopet se je sprehajal po sobi. Naveličal se je. Vhodna vrata so se odprla in čez okenski zidek sem videl njegove dolge noge, ki so se pomikale čez dvorišče. Ostal sem sam. Sam s svojo samoto in bolečino. Tolžil me je smrekov vršiček, ki mi je prinesel nekoliko pomladi in novega življenja.

Popoldanske ure so se prav po polževo vlekli. Zleknil sem se na pograd, pritisnil glavo na betonski strop in kukal čez prizidek na cesto. Zdaj pa zdaj je švignil kdo mimo s kolesom. Sonce je zašlo in pomladni mrak je legal med drevesa.

Zaslišal sem otroške glasove. Na cesti sem zagledal nekaj dečkov in deklic, ki so si skrivnostno šepetali in s prstom kazali proti hiši. Z radovednimi očmi so preleteli pročelje in okna.

“Tam notri imajo zaprte ljudi,” je rekla deklica.

“Kje pa?” je radovedno vprašal največji deček.

“Glej! Tam notri!” je ponovila deklica in s prstom kazala proti mojemu oknu.

Spreletelo me je po vsem telesu. Spomnil sem se livških otrok in lepih

OBNOVITEV APOSTOLSTVA SV. CIRILA in METODA V SLOVENIJI

Prvi mariborski škof, božji služabnik ANTON MARTIN SLOMŠEK (1800–1862) je v septembru 1851 ustanovil molitveno “Bratovščino sv. Cirila in Meroda”. Člani naj bi zlasti z molitvijo pospeševali edinost med kristjani.

Bratovščino je 12. maja 1852 potrdil papež Pij IX. in se je hitro razširila ne le med Slovenci, temveč tudi med drugimi evropskimi, zlasti slovanskimi narodi. Leta 1863 je štela že 75.000 članov. Leta 1891 jo je na Moravskem, kjer sta imela sv. Ciril in Metod svoje središče delovanja, škof Stojan poživil pod imenom “Apostolstvo sv. Cirila in Metoda”.

Ta molitvena družba je na Slovenskem uspešno delovala vse do druge svetovne vojne. Razmere po vojni ji niso bile naklonjene, da bi znova oživela. Šele čas in drugačne razmere sta prinesla svoje. Ob 140-letnici začetka te Slomškove ustanove (1991) so jo vsi slovenski škofje soglasno obnovili v duhu 2. vatiškanskega vesoljnega cerkvenega zbora in sodobnega ekumenskega gibanja za krščansko edinost.

Glavne dolžnosti Apostolstva sv. Cirila in Metoda so:

1. Vskdanja molitev za edinost kristjanov, ki se glasi:

O Bog, ki si nas po svetih bratih Cirilu in Metodu poklical k edinosti vere, zedini vse kristjane v svoji sveti Cerkvi. Naj bomo v češčenju troedinega Boga vsi narodi na zemlji

združeni, kakor so združeni božji izvoljenci v nebesih. Tega te prosimo po zasluženju Jezusa Kristusa, po priprošnji prečiste Device Marije, sv. Cirila in Metoda, sv. Leopolda Mandiča in vseh svetnikov. Amen.

Očenaš ... Zdravamarija ... Slava... Sveta Devica Marija, prosí za nas! Sveta brata Ciril in Metod, prosí za nas!

2. Spoznavanje ekumenskih vprašanj in širjenje ekumenske zavesti.

3. Podpiranje ekumenskega tista in ekumenske dobrodelnosti.

Vzelo je eno leto, da je celotna akcija stekla po vseh slovenskih škofijah, vseh slovenskih župnijah in raznih verskih skupnostih, tudi redovnih. Ekumenski dan, 27. septembra, je bil marsikje uspesni začetek. Lahko se vpišejo cele družine, zlasti so vabljeni bolniki, starejši in tudi člani že obstoječih molitvenih skupin. Tu ne gre za kako "konkurenco", temveč za to, da bi molitev za edinost postala sestavni del vsakdanje molitve in delovanja vseh vernikov.

Celotno zadevo usklajuje Slovenski ekumenski svet (predsednik je dr. Stanko Janežič), škofijski voditelji pa so za ljubljansko nadškofijo dekan Anton Rojc, za mariborsko škofijo dr. Vinko Škafar, za koprsko pa Anton Štrancar.

Prepričan sem, da bo obnovljeno Apostolstvo sv. Cirila in Metoda obogatilo življenje slovenskih župnijskih občestev, kakor tudi redovnih družin. Prav tako bi lahko obogatilo tudi našo slovensko versko skupnost v Avstraliji, saj smo del slovenske Cerkve četudi daleč od irodne župnije. Zависи od vere in dobre volje posameznika. Se boš pridružila, se boš pridružil?

nedeljskih popoldnevov, ko smo se skupaj igrali in peli. Kako hitro bi minevale ure, če bi jih vsaj ob nedeljah imel poleg sebe.

Deček je pogledal na cesto in še okrog sebe, da bi se prepričal, ali so varni. Videl sem, da v vseh tiči strah pred ljudmi, ki vladajo v tej hiši.

"Kje?" je še enkrat vprašal deček, kot da ni razumel.

"Tam, tam!" je ponavljala deklica in se začela pomikati po dvorišču. Drugi so šli za njo. Bilo jih je pet ali šest.

Približali so se mojemu oknu. Niso me videli, ker sem bil v poltemi.

Zagledali so železno mrežo nad prizidkom.

"To bi bilo dobro za kokoši!" je rekla deklica.

"Ne! Bolj pripravno bi bilo za zajce!" jo je popravil večji deček.

"Ampak to ni za živali," je hitela tista, ki je prva spregovorila. "Tu notri so ljudje!" S posebnim poudarkom je rekla "ljudje".

Za trenutek so utihnili in buljili v mrežo in križe v oknu.

"Bogve, če je kdo notri?" je nadaljevala deklica.

Srce mi je začelo burno utripati. Blizu smo si bili, vendar daleč. Vsi pa smo čutili bližino drug drugega.

"Saj ni nobenega!" je trdil deček.

"Pa so, vem, da so!" je popravila deklica.

V polkrogu so stali ob oknu. Nekateri so se držali za kolena in se sklanjali proti meni, vendar me niso videli.

"Kdo je notri?" je vprašala druga deklica. Radovedno so prisluhnili.

"Ali si lačen?" je rekla večja deklica.

"Tema je!" je modroval manjši deček.

Rad bi jih poklical. Rad bi jim povedal, kako mi je, ker se mi je zdelo, da bi me ta nepokvarjena otroška srca najbolje razumela.

"Ubogi revež!" je sočutno rekla večja deklica.

Ali je to pogovor z nekom, ki ga ni? Ali slutijo mojo bližino? Kaj bo, če se jim oglasim?

"Na tleh mora spat," je dodala druga.

Docela so pozabili, kje so in so zamišljeno gledali v moje okno.

"Kdo je notri?" je še enkrat vprašala večja deklica.

Nisem mogel več zdržati, v grlu me je grabilo, zakašljal sem.

Otroci niso vedeli, odkod je prišel glas. Prestrašeni so se razbežali po dvorišču kot jata ptic, med katere je planil sokol.

Upal sem, da jih bo radovednost prignala nazaj. Žal jih ni bilo več. Ne tisti dan ne pozneje. Prevezel jih je strah. Zbali so se te hiše, pred katero so vsi trepetali.

Hudo mi je bilo. Kesal sem se, ker sem zakašljaj. Moj kašelj jih je prignal. Če bi bil natihoma zašepetal, morda ne bi zbežali. Kratek je bil ta njihov obisk, in vendar mi je prinesel tolažbo, ker sem spoznal, da so še dobra srca na tem svetu. /Nadaljevanje v naslednjem letniku/

V volivnem kotlu

PRVE demokratske volitve v samostojni Sloveniji so za nami. MILAN KUČAN je kot predsedniški kandidat že v prvem krogu dobil 63% glasov, torej absolutno večino in je tako odpadel drugi krog volitev. Izid preseneča. Uganka je, zakaj se je narod odločil za eminentnega predstavnika bivše diktature. So enostavno verjeli njegovemu "nestrankarstvu", saj je kandidiral kot samostojni kandidat, čeprav podpira in je še vedno tesno povezan z borci in z levico. Kljub svobodnim volitvam zlasti preprosto ljudstvo ni vajeno izbirati in pri tem je podvrženo vsem mogočim vplivom. Mediji – "Delo", TV in radio – so vsekakor opravili svoje. Masovno so podprli Kučana in Drnovška, vso levičarsko stran in sopotnike.

Volitve v državni zbor so tudi presenetile in razne predvolilne napovedi so se izkazale kot zgrešene. Največ glasov (23.30%) in zato 22 poslancev je dobila Liberalno demokratska stranka (Dr. Janez Drnovšek), ki je kot najmočnejša stranka tudi mandat ter bo Drnovšek v kratkem izbiral osebe za ministrske stolčke. Na drugem mestu so Krščanski demokrati (Lojze Peterle), ki so si priborili 15 mest v zboru. Združena lista (Dr. C. Ribičič & Co.) je dobila s 13.60% glasov 14 poslancev, Slovenska nacionalna (9.90% glasov) z Zmagom Jelincicem na čelu – 12 mest v zboru. Slovenska ljudska stranka (Marijan Podobnik): 8.80% – 10 poslancev. Igor Bavčar je dobil z Demokratsko stranko le 5% in 6 poslanskih mest, Zeleni (Dr. Dušan Plut) 3.70% in s tem 5 mest. Na dnu je dr. Jože Pučnik s svojo Socialdemokratsko stranko, ki je s 3.30% glasov dobil 4 poslanska mesta v zboru.

Ostale stranke niso dosegle minimum 3% glasov, da bi mogle biti sploh vključene v državni zbor. Tako Grosova Liberalna in Pirnatova stranka Narodnih demokratov. Demokratska stranka, v kateri vedrijo dosedanji zunanji minister dr. Dimitrij Rupel, J. Kacin in F. Bučar, je pri teh volitvah izgubila skoraj polovico glasov.

Mandatar dr. J. Drnovšek bo moral nujno sprejeti v vlado tudi druge stranke. Ker sta levica in desnica tako razcepljeni in vsaka blizu 50%, bo zanj to težka naloga. V kratkem bomo zvedeli, kakšne kombinacije bodo nastale. Lojze Peterle v svojem pismu (na strani 253 te številke) že napoveduje sodelovanje.

Vsem izvoljenim na prvih svobodnih volitvah samostojne Slovenije in v kratkem imenovanim članom vlade želimo tudi avstralski Slovenci obilo uspehov v delu za narod. Naj bo vsem "narodov blagor" prvo in najvažnejše, temu naj se umaknejo vsi osebni in strankarski interesi. Doma in po svetu smo se Slovenci borili za narodovo svobodo – na dobrem vodstvu leži to svobodo ohraniti s pravičnostjo, medsebojnim spoštovanjem in razumevanjem. Bog z vami vsemi!

NE DAJMO SE!

V roke mi je prišla ena najnovejših avstralskih šolskih knjig: The Longman Cheshire AUSTRALIAN ATLAS for Secondary Schools, 2nd Edition. Kot Editorial Advisers sta imenovana Brian Ralph in Malcolm Stacey. Je obvezna šolska knjiga za leto 1993 v viktorijskih srednjih šolah. Z veseljem sem ugotovil, da je Slovenija že vključena kot samostojna država. Razočaralo pa me je, kaj je o Sloveniji na straneh 142 in 143, med World Statistics. Tam je za Slovenijo prazna rubrika o veri, o zdravstvu in vzgoji ter o razvoju (pa bi se tako lepo bralo, da nepismenosti med odraslimi v Sloveniji ni). Ujezilo me je, da bo ta šol-

ska knjiga učila mladino, da je slovenska denarna enota "dinar", naravnost dvignilo pa me je, ko sem bral črno na belem, da je jezik v Sloveniji – srbohrvaščina.

To pa je več kot zgolj spodrsrljaj. Atlas je obvezna šolska knjiga, sestavljali so jo strokovnjaki. Danes je po Avstraliji dovolj slovenskih organizacij in posameznikov ter celo že slovenski konzulat v Sydneyu, kjer naj bi iskali ter tudi dobili pravilne informacije. Zato ne smemo molčati! Pišimo na ministrstvo za vzgojo, na vzgojne urade, govorimo z učitelji! Postavimo se za svoj jezik, katerega najstarejši rokopis je nad dve stoletji starejši od prve znane angleške pisane besede!

Z VSEH VETROV

DUŠAN PLENIČAR, ugledni slovenski javni delavec, urednik in časnikar, je umrl v Angliji dne 4. decembra. Preživel je v teku petnajstih let tri srčne napade, četrti pa je bil prehud in je zahteval smrtno žrtev. Slabost ga je obšla za pisalno mizo tiskarne Pika Press, kateri je bil solastnik, ko je ravno sestavljal okrogličnico britanske konference Svetovnega slovenskega kongresa. Pogreb je bil 14. decembra ob veliki množici rojakov kakor tudi prijateljev in znancev druhih narodnosti. — Pokojnik je bil rojen 2. junija 1921 v Litiji, v Angliji pa je bil kot begunec z ženo Lizo in zdaj že poročeno hčerko Marjanco od leta 1948. Tu je s svojim garanjem za slovensko skupnost kmalu postal ena osrednjih osebnosti. Življenje in delo je jemal kot poslanstvo, pri čemer sta se mu poznala na vsak korak globoko versko prepričanje in skavtska vzgoja. Pred nekaj leti je prejel visoko papeško odlikovanje Pro Ecclesia et Pontifice.

BILANCA za Bosno in Hercegovino ob koncu leta: Devet mesecev krvavih bojev, umorov in mučenj nedolžnih civilistov, dva milijona beguncev, čez 20.000 muslimanskih žena posiljenih, približno 128.500 mrtvih in pogrešanih. V začetku decembra je že 19 premirje ostalo samo na papirju — boji so se nadaljevali. Sarajevčani, kar jih je še ostalo, se borijo z lakoto in mrazom. Človeka stisne pri srcu, ko gleda sliko starčka v sobi sarajevskega Doma onemoglih, pripis pa ti pove: edini je ostal živ, ostali so zmrznili preko mrzle noči . . . — Svobodni svet bo pri vsem kot paraliziran. Konferenca sledi konferenci, ugibanja kdo je kriv, ultimati in grožnje, vse pa doslej kot bob ob steno. In že se govori, da je zdaj na vrsti še Makedonija . . .

O MIROVNIKIH V SARAJEVU smo brali v goriškem Katoliškem glasu. Okrog 500 borcev za mir se je nedavno iz Italije podalo v Sarajevo: manifestacija za mir naj bi se imenovala njih početje. Večina so bili Italijani, nekaj tudi drugih narodnosti. Iz Ankone so z ladjo odpluli do Splita, nato šli po kopnem proti Sarajevu, v koloni desetih avtobusov. Četniki so jih ustavili, ko so se že bližali Sarajevu. En dan so čakali za dovoljenje, da smejo v mesto. Končno so jim dovolili, a samo za en dan. V Sarajevu so tako ostali samo čez nedeljo, nato so se morali vrniti in Srbi so takoj spet začeli z bombardiranjem.

In kaj so videli mirovniki v Sarajevu? To, kar gledamo po TV in poslušamo po radiu ter beremo v časopi-

sih: smrt, bedo, razvaline, prestrašene ljudi. . . Ko so se vrnili v Split, so tu mirovniki povedali svoje vtise: samo zunanji oboroženi poseg more prinesiti pomoč prebivalcem ter postaviti temelje za mirno sožitje. To torej, kar je že dolgo znano in na kar opozarja že kar precej časa tudi papež.

ZADNJE RAKOVE PREISKAVE so dognale, da je moški nad 65 let starosti, ki živi v Queenslandu, za rakovo bolezen bolj dovzeten kot moški iste starosti, ki živi kje drugje v Avstraliji. Tudi je ista preiskava dognala, da imajo mošče te starosti višjo možnost da obolijo in umrejo za rakom kot pa ženske iste starosti. Queensland ima med avstralskimi deželami najvišje število rakovih obolenj in moški nad 65 let obsegajo nad polovico rakovih obolenj cele Avstralije.

Raziskave so tudi dognale, da bo eden od treh Avstralcev in ena od štirih Avstralk zbolela na raku, predno bo oseba dosegla starost 75 let.

BOGOSLUŽJE v stolnicah znotraj kremeljskega zidu in na Rdečem trgu, je bilo po letu 1991 dovoljeno le na največje cerkvene praznike. Zdaj pa je prišlo do sporazuma med moskovskim patriarhatom in ruskim ministrstvom za kulturo, da bo v teh znamenitih pravoslavni cerkvah redno bogoslužje. Tako so se nazadnje vse napetosti le zgladile. Komunisti so stolnice po oktobrski revoluciji 1917 zaprli za maše in jih spremenili v muzeje. Tudi po novem bodo cerkve državna last, kakor so bile pred letom 1917, vendar jih bo Ruska pravoslavna cerkev svobodno uporabljala za svojo liturgijo.

OSREDNJI ODBOR nemških katoličanov je zasedal v Bonnu. Razgovarjali so se tudi o sovražnosti do tujcev, ki je vzplamtela po mnogih nemških mestih. Izdali so posebno izjavo, v kateri so obsodili to razpoloženje Namecev proti tujim državljanom in proti Judom. Vsak človek ima pravico do spoštovanja, tudi tujec. Kdor odobrava napade na tujce ali ob njih molči, je zanje sokriv.

NOBELOVA NAGRADA ZA MIR je bila tokrat podeljena triintridesetletni Indijanki Rigoberti Menchu iz Guatemale, ki se že leta zavzema za pravice Indijancev. Nedavno jo je sprejel v posebno avdienco papež Janez Pavel II. in ji čestital k visokemu priznanju.

ŽENSKÉ DUHOVNICE so postale dejstvo v naši avstralski anglikanski Cerkvi. Generalna sinoda avstralske anglikanske Cerkve je končno le izglasovala potrebno dvotretjinsko večino za ta korak, zaradi katerega se je bati med anglikanci hujših notranjih sporov in delitev. Avstralija je sledila "matični Cerkvi", ki je ta korak naredila 11. novembra. Dokončna odločitev, ali bodo ženske posvečevali v duhovnike ali

ne,bo prepuščena posameznim škofijam in njih voditeljem.

LETOS so svetemu očetu Janczu Pavlu II. poklonili božično drevo Južni Tirolci. Trideset metrov visoko smreko so postavili na Trg sv. Petra. Pred baziliko svetega Petra naj oznanja svetu božično blagovest, da se je Jezus rodil za vse ljudi ter hoče vse pritegniti k svojim jaslicam in svojemu križu ter preko teh dveh postaj v nebesa, kjer nam je prostor pripravil.

AIDS – SVETOVNI DAN dneva boja proti AIDS-u je vsako leto dan prvega decembra. Naj bi ne bil samo za pomiritev vesti – enkrat v letu! Zadeva je preresna in preveliko etično vprašanje, da bi ga mogli odpraviti zgolj z bežnim spominom en dan v letu.

Dobrih deset let je, odkar je ta kuga dvajsetega stoletja začela svoi smrtonosni pohod po svetu. Milijonom okuženih se vsak dan pridružujejo novi. Tisoči in tisoči so že v grobeh in čedalje bolj smo ogroženi vsi, brez izjeme. Ves boj proti tej bolezni pa je, se mi zdi, mahanje po zraku. Problema ne bo preprečilo propagiranje uporabe kondomov ter nastavljanje kondomatorjev po javnih prostorih in zlasti šolah. Žal v besednjaku boja proti AIDS-u ne najdemo priporočil za odgovorno ljubezen, zakonsko zvestobo, vzdržnost in krepitev volje. In prav tega manjka danes v svetu, tu je glavni vzrok, da se bolezen širi in zajema vedno širše množice. V ozadju širjenja AIDS-a je predvsem življenjski slog, ki zanika resnične vrednote na račun trenutne potešitve. Spremljevalci AIDS-a so trpljenje, osamljenost, diskriminacija, zaznamovanost, beg pred življenjem. . . Tu pa moremo in moramo pomagati zlasti kristjani s služenjem, razumevanjem, denarno pomočjo. . . Skratka: tudi v vsakem bolniku AIDS-a moramo gledati Kristusovo podobo.

ZADNJA uradna avstrijska statistika nam našo sosedo Avstrijo predstavi takole: 78% avstrijskega prebivalstva je katoliške vere, torej šest odstotkov več kot v Sloveniji. Je pa odstotek padel, saj je imela Avstrija pred desetimi leti katoličanov 84%. Evangeličanov je v Avstriji 5%, pravoslavni 2,5%, dva odstotka je muslimanov, en odstotek je judovske veroizpovedi.

Deset odstotkov je izjavilo, da niso verni, 3,7% pa ni hotelo dati na formular ljudskega štetja 1991. svoje veroizpovedi. – Muslimanov je še enkrat več kot pred desetimi leti. Večina teh so priseljenci iz Turčije in nekdanje Jugoslavije.

MNOŽIČNI GROB z otroškimi skeleti so odkrili v kraju El Mozote v državi El Salvador, kjer je vojska pobila preko tisoč civilistov. Zdaj pa še najdba teh nad 100 otroških okostij. Izkopali so jih domači strokovnjaki pod nadzorstvom OZN. Najdba tega množičnega grobišča naj bi bila zadosten dokaz, da se začne preiskovalni postopek zoper zločince.

V Sloveniji pa nekateri kar nočejo slišati, da vojni zločini nikoli ne zastarajo. . .

“MARIJINA LEGIJA” je znano svetovno duhovno gibanje, ki v Marijinem duhu služi bližnjemu ter z zgledom in dejanji pomaga bližnjemu s svojim apostolatom. V nekaterih deželah je zelo razvito in zelo aktivno, v drugih je začetna vnaša popustila, a zaspalo ni nikjer. Mnogim župnijam je zlasti zdaj ob pomanjkanju duhovnikov v veliko pomoč pri dušnem pastirstvu. – “Zakaj “Marijino legijo” omejам pastirstvu. – Zakaj “Marijino legijo” omenjam? Ker je lani obhajala sedemdesetletnico svoje ustanovitve. Res kar dolga doba z veliko lepimi uspehi za zveličanje duš.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. je v govoru, ki ga je imel ob priliki sprejema novega britanskega veleposlanika pri apostolskem sedežu, A. Palmerja, izrazil “svojo globoko prizadetost in zaskrbljenost zaradi nadaljujoče se tragedije v Severnem Irskem”. Poudaril je, da miru ni mogoče graditi na krivici in nasilju, ampak samo na spoštovanju pravic posameznikov in narodov. Nadaljeval je, da Cerkev obsoja vsa nasilna dejanja in zastraševanja, pa naj pridejo od katere koli strani.

PRESADITEV SRCA je bilo v letu 1992 v Avstraliji 433, kar 97 srčnih bolnikov pa še čaka na darovalca. Doba čakanja je navadno od šest do devet mesecev, če gre vse po sreči.

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

Tel: 724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2163

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozih pokojnih.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

DRAGI OTROCI! Danes vam naša Galerija mladih predstavlja mladenko **NADIO ČEH**, ki živi s svojimi starši na Zlati obali v Queenslandu. Rojena je bila leta 1973 v Melbournu v družini Jožeta Čeha, ki je doma od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah (življenje v Avstraliji pa je pričel v Baragovem domu verskega središča v Kew) in Jane r. Prajdič, doma v Breznici na Gorenjskem. Nadia je pričela s šolanjem v St. Patrick College v Camperdownu, Viktorija, kjer je dovršila dve leti. Po preselitvi v Queensland je obiskovala katoliško osnovno šolo na Marymount College, Gold Coast, in prav tam nadaljevala s študijem na srednji šoli. Ker je zaradi nadpovprečnega znanja en razred preskočila, je bila vsa leta do zaključka 12. letnika najmlajša med številnimi učenci njenega razreda. Na isti šoli so uspešno dovršili 12. letnik tudi njena brata in sestra. — Nato se je Nadia vpisala na Bond univerzo, ki jo je ob njenih odličnih uspehih delno štipendirala. Letos je s svojo izredno nadarjenostjo, po komaj dveh in pol letih, kot najmlajša diplomiranka te univerze, uspešno zaključila študij prava. Sedaj jo čaka eno leto advokatske prakse, ali pa dve leti, če se bo odločila za delno nadaljevanje študija na univerzi. Želi si pridobiti znanje japonskega jezika, ki je v njenem poklicu v Queenslandu zelo zaželeno. V prostem času pa Nadia rada igra košarko in tenis, pa tudi "jogging" je njen priljubljeni sport.

O JASLICE BORNE...

O JASLICE BORNE, LESENE,
PA VENDAR STE SREČNE TAKO!
SAJ ČISTO DO VAS SE SKLONILO
NOCOJ JE DOBROTNO NEBO.

ZA ZIBEL VAS KRALJ JE IZVOLIL,
OČETA NEBEŠKEGA SIN:
KOT DETE ČLOVEŠKO PRINESEL
NAM MIR JE Z NEBEŠKIH VISIN.

VE PRVE STE, SREČNE, ČUTILE
UTRIPATI BOŽJE SRCE,
STE POSTELJCO MU PONUDILE,
KI SO JO ODREKLI LJUDJE.

Nadia je tretji, predzadnji otrok v Čehovi družini. Najstarejši je Marko, ki je že v svojem poklicu kot operator raznih strojev za planiranje zemlje. Druga je Miriam, ki ima že družino in živi v W. A., za Nadio, najmlajši v družini, pa je Daniel, ki je zdaj končal srednjo šolo. Pravi, da bo na univerzi njegov glavni študij "marketing".

Nadji čestitamo k njenim izrednim uspehom, ki naj jo spremljajo tudi v bodoče. Enako želimo vse dobro obema bratoma, sestri in seveda staršema, ki sta 8. decembra praznovala tridesetletnico poroke. Naj ju Bog ohrani Nadji in ostalim ter slovenski skupnosti še dolgo vrsto let!

Dragi striček! — Prvo pismo Vam sem že pisal, pa ste rekli, da ni moja pisava. Res mi je takrat pomagal napisati pismo mama, ker sem bil premajhen. Sedaj pa zares pišem sam.

Veste, striček, letos sem končal tretji razred v St. Patrick Catholic School. V februarju bom začel četrti razred. Moj bratec Aleksander pa bo začel prvi razred. On je bil letos v otroškem vrtcu. Oba sva bila pridna v šoli in sva dobila dobra spričevala.

Dragi striček, Vam želim zelo veseli Božič in zelo srečno Novo leto, tudi v imenu ata, mame, brata Aleksandra, pa tudi sestrice Nataše, ki je še zelo majčekna in bo imela kmalu šele dve leti.

Pozdrave vsem mojim sošolcem v sydneyski Slomškovi šoli, pa tudi vsem učencem melbournske Slomškove šole. — Stanček Aster-Stater, Blacktown, NSW

Drage Slovenke in Slovenci!

Pišem vam na dan, ko so dokončno znani rezultati prvih demokratičnih volitev v samostojni Sloveniji. Krščanski demokrati smo napredovali s tretjega na drugo mesto in dosegli v državnem zboru 17,68% ali 15 poslancev. Smo edina stranka nekdanjega Demosa, ki je izboljšala rezultat. K temu uspehu so pripomogli tudi vaši glasovi, finančna in druga pomoč, za kar se vam iskreno zahvaljujem.

Žal so službe, na katere nismo imeli vpliva, z malomarnim odnosom povzročile, da vsi, ki bi želeli voliti, niso mogli urediti formalnosti v zvezi z državljanstvom. Storili bomo vse, da se kaj takega ne bo več ponovilo.

Sedaj smo dobili parlament, v katerem se bo odločalo z večino. Prej je manjšina lahko blokirala večino. Slovenski krščanski demokrati želimo prispevati k stabilizaciji in ravnovesju slovenskega političnega prostora, da bi lahko čim prej izvedli potrebne gospodarske in družbene spremembe. Pripravljeni smo sodelovati s tistimi strankami s katerimi bi glede sprememb dosegli programsko soglasje.

K spremembam spada tudi večja pozornost do Slovencev po svetu, da bi vse slovenstvo z novo samozavestjo zaživelo v novi kakovosti. V kratkem računamo tudi na tehnične izboljšave pri informiranju, da bomo poslej bolj povezani.

Dragi rojaki, še enkrat se lepo zahvaljujem, posameznikom in organizacijam, za vso podporo pri teh volitvah!

LOJZE PETERLE
Predsednik SKD

BATEMANS BAY, NSW – Spoštovani pater urednik Misli, naznanjam vam, da odhajam v Slovenijo za daljšo dobo, morda za stalno. Ob tej priliki se zahvaljujem za dolgoletno dobivanje vaše revije in obvestil. S tem pismom bi rad odjavil svojo naročnino od januarja 1993 nadalje.

Hvala za vaše redno pošiljanje. Želim vam še vnaprej dobrega pisanja, saj sem užival branje vaše revije in vem, da je slovenska beseda v tujini lep dar našim izseljencem.

Prisrčno pozdravljeni in želim vam dobre Božične in novoletne praznike – Bert Pribac

GEELONG, VIC. – V Matici naših pokojnih v novembrski številki nisem zasledila imena rojaka, ki je umrl lani med nami v Geelongu. Gotovo vas ni o njem nobeden obvestil. Pa ga zdaj vpišite med pokojne, da bo naša kronika čim bolj popolna: JOŽE KRANJC je umrl 25. julija 1992. Pokojnik je bil rojen ravno na božič (25. decembra) 1927. v Radohovi vasi pri Pivki. V Avstralijo je prišel maja 1952 z ladjo Nely.

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

Delal je po raznih krajih Avstralije, dokler ni 1964 leta, ko se je poročil, ustanovil svojega doma v geelongškem okraju Norlane. Dolgih 20 let je bil zaposlen kot ključavničar v tovarni žice. Samo nekaj mesecev je bil upokojen, ko ga je zadela srčna kap. Umril je v bolnišnici v Geelongu. Zapustil je ženo Elaine ter dva sina, Roberta in Stevena. V rodni domovini ima še sestro Ivanko. V Geelongu je imel veliko prijateljev, ki mu želijo miren počitek v avstralski zemlji. – N.N.

Vesel sem vsakega dopolnila k Matici mrtvih, še bolj zadovoljen pa sem, ako mi takoj ob smrti kdo javi ime pokojnika in vsaj glavne podatke, če jih seveda ve. Jaz bom ob tej priliki za Geelong dodal se JANEZA RUSA, za katerega sem zvedel šele pred nekaj dnevi, da je umrl pred enim letom, dne 13. januarja 1992. Tudi ta je ušel urednikovi kroniki. Rojstnih podatkov še nimam, povedano mi je bilo le, da je doma iz Dolenjske. Zapustil je ženo Marijo in dva otroka, Tamara in Marka.

EARLWOOD, NSW – V Tasmaniji je sredi oktobra 1992 umrl STANKO MEDVED, in o njegovi smrti še nisem videla v Mislih nobenega obvestila. Kot njegova vaščanka lahko postrežem s temi skromnimi podatki. Pokojnik je bila doma iz Slop pri Brezovici na Primorskem. V Avstralijo je prišel leta 1948. Nje-

Slovensko
Pismo

THE SLOVENE LETTER

je nova informativna revija, ki jo izdaja
AVSTRALSKA SLOVENSKA KONFERENCA.
Se želite seznaniti z njeno vsebino?

Sporočite nam svojo željo in vam pošljemo
zadnjo številko brezplačno na ogled. Potem pa
sami odločite, ali se boste nanjo naročili.

SLOVENSKO PISMO je edina revija te vrste v
Avstraliji. Prinaša obilo informacij o tekočih do-
godkih v Sloveniji ter med Slovenci v Avstraliji in
tudi drugih zanimivosti. Izhaja šestkrat na leto.
Berite, ne bo vam žal!

Naročila pošljite na:

UPRAVA/ADMINISTRATION

Alfred Brežnik

P. O. Box 188

COOGEE, NSW, 2034, AUSTRALIA

Tel: (02) 519 3933 - Fax: (02) 550 1378

gova žena je italijanskega rodu. Umril je v North Hobartu star 69 let. Morda bi kdo bralcev dopolnil te pomanjkljive podatke. — Cvetka Koblar

Tudi vam se iskreno zahvaljujem za dopolnilo k Matici naših pokojnih. — Urednik

REMARK, S. A. — Po dolgem času se spet enkrat oglašam. K temu me je nagnila novica, ki sem jo dobil v sept.–okt. številki "Misli", da je v Ljubljani umrl pisatelj Pavle Zidar, meni dobro poznan s pravim imenom kot Zdravko Slamnik. Spoznala sva se v Pomorski šoli v Piranu. Komaj nekaj mesecev starejši je bil od mene, pa je že bil moj razrednik in učitelj (1956–57), zelo sposoben in marljiv. Veliko je pisal že takrat za razne revije in časopise, da je napisal kasneje toliko knjig in prejel celo Prešernovo nagrado, sem zvedel šele zdaj iz "Misli".

Dosti prostih ur sva presedela skupaj. Vedno je imel nešteto vprašanj, v roki pa pero in zapisnik ter od časa do časa kaj zabeležil. Večkrat mi je rekel: "Milan, ko boš imel kaj časa, če prej ne ko boš v penziji, vzemi v roke pero in opiši svojo preteklost. Vse bo zanimivo za generacijo, ki pride za nami..."

Ob neki priliki mi je svetoval, kako organizirati stavko. V menzi nam niso dali dovolj, zlasti kruh smo pogrešali. Pomenila sva se z dijaki, da en dan nihče ne bo vzel kruha. Še isti dan smo dobili vprašanje, zakaj, pa tudi zmagali in od takrat je bilo bolje poskrbljeno. Več sličnih primerov je še bilo in hvaležni smo mu bili, da je bil na naši strani.

Ko sem končal šolo, mi niso dali obljubljenega mesta na prekooceanski ladji, ker nisem bil dosti zaveden komunist. Zdravko me je potolažil, da tudi na drugi strani luže lepo sonce sije. (Morda mi je s tem vžgal prvo idejo za beg?). Bil je član partije zaradi službe. Ob neki priliki mi je rekel, da je bil v Sloveniji samo eden res dober komunist, pa še tega so ustrelili na meji, ko je hotel pobegniti v svet. Tudi Zdravko je nekaj let predsedel v zaporu, mislim da okrog leta 1960. Bog veči, kaj so mu nartili.

Nekaj spominov sem obudil nanj, ki mi je bil drag prijatelj. Ob obisku Slovenije (letos, če Bog da!) bom pa kupil kaj njegovih knjig in njegov grob bom obiskal, če bom le mogel. V čast si stojim, da sem tega

**"ROSEJOE PLUMBING"
(JOSEPH PLIBERSEK)**

Gold Lic. L 110 P.D.G. L.P. — N.S.W.

Sydneyskim Slovincem se priporočam
za vseh vrst dela po zelo ugodni ceni.

Kličite Jožeja na 528 9381.

106 Oyster Bay Road, OYSTER BAY, 2225

Admiral Motor Inn

Vaša gostitelja sta **MURRAY** in **FRANK BERIC**

Eno-, dvo- in trisobna odlično opremljena
stanovanja, kopalni bazen, sončna terasa, pralnica,
TV, ventilatorji, zajtrk po želji...

Samo par minut hoje do plaže in središča mesta.

Vprašajte za ostale informacije!

2965–2967 Gold Coast Highway
(ali pa P. O. Box 691)

SURFERS PARADISE, QLD. 4217

Telefon: (075) 398 759

sposobnega človeka v življenju spoznal in mi je bil tudi dober prijatelj in učitelj. V spomin na čas Pomorske šole v Piranu hranim svojo Dijaško knjižico s podpisom razrednika Zdravka Slamnika.

S slovenskimi pozdravi uredništvu in vsem bralcem. Obilo uspeha v novem letu! — Milan Prešeren

ADELAIDE, S.A. — Še en pokojni, ki ga ni v Matici mrtvih. V avgustu 1992 je v Adelaidi umrl rojak **JANEZ LAMBERGER**, rojen 18. novembra 1911 v Ljubljani (Štepanja vas). Med vojno je prišel v Italijo in od tam v Nemčijo, kjer se je tudi poročil. Žena Anja je nemškega rodu. Poleg nje zapušča še dva otroka: Michael živi v Wollongongu, NSW, hčerka Angelika pa v Queenslandu. V Avstralijo je prišel Janez leta 1950. Najprej je živel v Petershamu (Sydney), nato pa v Mannering Parku (Central Coast), kjer je bil zaposlen v elektrarni do upokojitve leta 1983. Nato se je preselil v Adelaido, kjer je zaključil svojo življenjsko pot. Naj mu bo lahka avstralska zemlja! — Poročevalc

☎ 850 1836

JENTON FURNISHINGS

Anthony Grl
20A Derreck Ave
Bulleen 3105

Izdelujemo kuhinjsko
pohištvo po Vaši želji
ter hišno in pisarniško
pohištvo vseh vrst...

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

GIOVANNI VERGA MEMORIALS
Pty. Ltd. Inc.

VIZZINI MEMORIALS Pty. Ltd. Inc.
85–87 Trawalla Ave., Thomastown, Vic.
Tel. 359 5509, po urah na domu 478 4474

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako naše delo!

CARINA, QLD. — MISLI so še vedno moje najljubše branje. Ko jih zaradi urednikove odsotnosti nekaj časa ni bilo, so nekateri že kar prerokovali, da bo z njimi konec. Zase lahko rečem, da nikoli nisem niti najmanj podvomil, da bi že zdaj in na tak način prenehale izhajati. Dobro vem, da je urednik samo človek, ki od časa do časa potrebuje odih. Obenem je njegovo glavno delo dušnopastirsko. Sam se samo čudim, kako zmore in me zamude v izdajanju nikdar ne presenečajo. Vsak, kdor je bil kdaj član kakega društvenega odbora, ve, koliko dela in potov si je s naprtil poleg svojih osebnih dolžnosti.

Brez Misli marsikaj ne bi zvedeli, kaj se godi med nami po Avstraliji in kako gre v svobodni Sloveniji. Presenetila me je vest, da je dr. Jure Koce med pokojnimi in da je šel umret v domovino. S pokojnim sem bil osebno poznan in do zadnjega v pisemnih stikih. Bil je splošno znan po Beli krajini kot poslanec v kraljevini Jugoslaviji, enako na političnem polju med zanjo vojno, v emigraciji pa med nami prav tako. Menda se mu je izpolnila skrita zemlja, da počiva v rodni zemlji, na domačem pokopališču. R.I.P.

Glede zahvale za poslane knjige, ki jih pošiljam za melbournsko Baragovo knjižnico, menda ni vredno besede. Jaz jih ne potrebujem več, zavreči pa jih je škoda; bolje, da pridejo v prave roke, saj bi mi bilo res žal, da bi bilo vse to knjižno bogastvo po mojem odhodu zavrženo.

Prisrčne pozdrave in vse dobro! — **Janez Primožič**

REŠITEV križanke v novembrski številki:

Vodoravno: 2. njemu, 6. S.L.S.; 9. ata; 11. valovit; 13. Niko; 15. in; 16. ro; 17. Jalovec; 18. tat; 19. rola; 20. era; 22. ma; 23. uk; 24. uta; 26. osem; 28. kor; 30. Kanin; 32. ep; 34. orati; 35. Triglav; 38. čin; 39. ata; 40. stili. — Navpično: 1. panj; 2. Naklo; 3. ev(entuelno); 4. ma.; 5. ulice; 6. sv(eti); 7. lira; 8. stotak; 10. tiara; 12. on; 14. oolit; 18. ta; 21. risar; 22. maketa; 23. umiti; 24. ur; 25. ar; 26. okovi; 27. enači; 29. oprt; 31. nina; 33. Ig; 37. at.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, Ivanka Žabkar, Jože Štritof, Jože Grilj, Milan Prešeren, Ivan Podlesnik, Mario Cigoj. — Izžreban je bil Ivan Podlesnik.

**DO YOU NEED A GOOD PLUMBER?
POTREBUJETE KLEPARJA,
VODNEGA ALI PLINSKEGA
INSTALATERJA?**

**Rojakom Melbourne in okolice
se priporoča in je na uslugo
JOŽE ŽUGIČ,
5 Waverley Ave., E.Kew - Tel.: 817 3631**

Melbournskim rojakom je na uslugo

**ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT**

**18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 808 4159**

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

KDO BI VEDEL Povedati . . .

. . . kje v Avstraliji je **IVAN SNOJ**, doma iz Podgorice pri Ljubljani. Po njem sprašuje sestra Angela, ker se že nad petnajst let ni oglasil domačim. V slovenskem verskem središču sv. Rafaela, Merrylands (Sydney), N.S.W., ga čaka mamino pismo.

Marija Fratner, po rodu iz Gornje Radgone, ki živi v Wollongongu, N.S.W., išče svojega strica **TONČKA PLEŠKO**. Stric je doma iz Maribora, zdaj pa neznano kje v Avstraliji. (Edini Tonček Pleško, ki sem ga poznal v Avstraliji, se je pred dvajsetimi leti smrtno ponesrečil kot prevoznik. V Melbourne živi njegova žena-vdova ter hči in sin, oba že poročena. Gospa Pleško mi je dejala, da je bil mož rojen v Gornji Radgoni, ne ve pa za kake sorodnike Fratner. Sorodniki v Gornji Radgoni naj bi se pisali Miller.— Op. ur.)

"Katera domača žival je najbolj koristna?"

"Prašč. Od njega lahko porabimo vse, še celo njegovo ime."

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ZALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

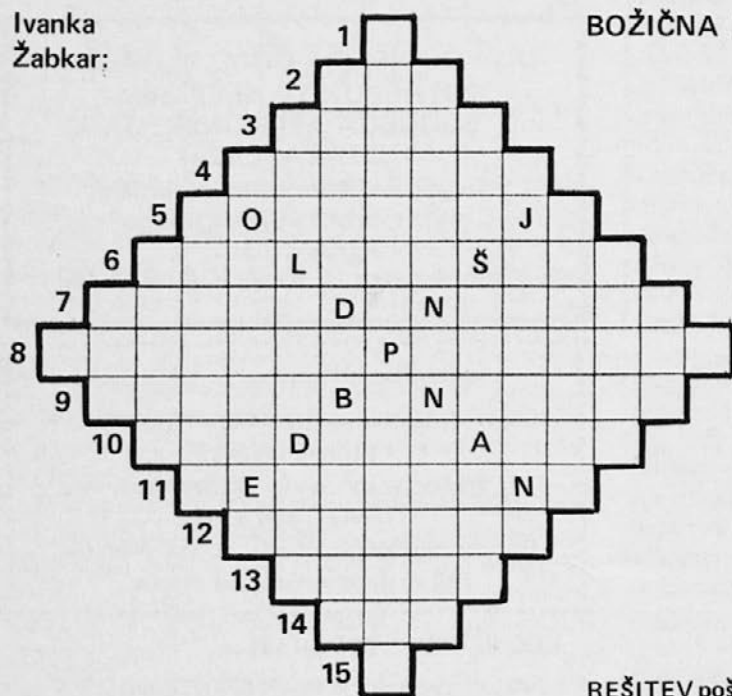
Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

Ivanka
Žabkar:

BOŽIČNA DOPOLNJEVANKA

1. ime najlepših praznikov se prične s to črko;
2. medgorska ravnica;
3. živalska koža z dolgo dlako;
4. skromen;
5. zbiranje, navadno čez mero;
6. diplomatsko predstavništvo izven domačih meja;
7. del družinskih opravkov;
8. dnevi spomina božjega rojstva;
9. sprememba na dobro v odnosih do Boga in bližnjega;
10. ponudba ideje drugim v sprejem ali odklon;
11. splošen izraz za vse, kar je iz železa;
12. s travo porasel gorski svet;
13. lepo vedenje;
14. del obraza;
15. deseta črka slovenske abecede.

REŠITEV pošljite do 7. februarja na uredništvo!

PA SPET NEKAJ UVOŽENEGA IZ REPUBLIKE SLOVENIJE

- + Ustvaril si je kariero, ker zares ni znal nič drugega.
- + Kesam se, da se nisem pravočasno pokesal.
- + Človek si zmeraj s čim napolni glavo, težko pa je s trebuchom.
- + Šele ko je bilo konec tekme, se je videlo, da mnogi niso imeli cilja.
- + Čas je sodnik, ki sodi sodnikom.
- + Da lahko tuliš z volkovi, potrebuješ mikrofona.
- + Poznam novinarja, ki je članek partije.
- + Misli je, da mu prikimavajo, pa so le kinkali.
- + Vse, kar je večno, traja kratko.
- + Tisti pri televiziji nam na mile viže dopovedujejo, da se jim je le posrečilo pretentati zakone razvoja: iz včerajšnjih plazilcev so se prelevili v pokončna bitja.
- + Spomenik revoluciji se nagiba, ker so ga postavili na kosteh.
- + Skoraj vsakdo ima kakšno hibo: eden škili, drugi jeclja, tretji je pošten . . .
- + S socialističnimi delovnimi navadami se ne da zgraditi kapitalizma.
- + Zdaj je spet vse v najlepšem neredu: bivši komunisti so zgoraj, bivši protikomunisti pa spodaj.
- + Človek ni shodil zato, da bi se plazil.

Mujo, član družine z juga, je začel v Sloveniji hoditi v šolo. Učiteljica mu je rekla, da se bo odslej imenoval kar Janez, ker ime Mujo se v Sloveniji sliši zelo tuje.

Ko je prišel iz šole domov, ga je oče vprašal: "No, Mujo, kako je bilo danes v šoli?"

"Jaz nisem več Mujo, ampak Janez," je odgovoril.

"Jaz ti bom dal Janeza," je rekel oče in sina pošteno namlatil.

Drugi dan je Muja vprašala učiteljica: "No, Janez, kako je bilo doma?"

"Slabo," je odgovoril. "Samo en dan sem bil Janez, pa sem že imel probleme z Bosanci."

Mati pelje sinka k zdravniku. Obstaneta pred vrati. Napis jima pove: "Danes ne ordiniram!"

Fantek je slabe volje: "Zaprto! Kaj to pomeni, da sem se zaman skopal?"

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H. : 459 7275

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.

ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.

CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.

SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.

UČIMO SE SLOVENSKO – 1. del – Odlična metoda pouka mladine osnovnih šol – Melbournske učiteljice Draga Gelt, Magda Pišotek in Marija Penca – Cena 10 dolarjev. Vreden božični dar mladim znancem.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtnne spise Tomaža Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

VSE POTI – V vezani besedi izražena razmišljanja je napisala Draga Gelt. Cena 15 dolarjev. Od vsake knjige en dolar za Dom počitka v Kew

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 11.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kopal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loško dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourne. Cena 22.– dolarjev.

WHISPER – Angleško-slovenske poezije Danijele Hliš. – Cena 10 dol.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega tiska.

LEPOTE SLOVENSkih CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1992 še na razpolago. Za 40 dolarjev pet vrednih knjig: KOLEDAR 1992, LJUDJE IN ZANKE (N. Velikonja), SIMON IZ RUTA (J. Kragelj), MOJA DOBA IN PODOBA (A. Marušič) in 17. snopič BIOGRAFSKEGA LEKSIKONA. Veliko branja!

SLOVENSko-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBISČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijske) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m. Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSLEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

GROUPS FOR SLOVENIJA

We have been organising groups to Slovenija
since 1982.

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAŠ PRIČAKUJE!

ENROL NOW FOR TWO ECONOMICAL GROUPS:

9 / 6 / 93 and 23 / 6 / 93

PRIGLASITE SE SEDAJ ZA SKUPNO POTOVANJE:

9 / 6 / 93 in 23 / 6 / 93

Zelo dobre ekonomske prilike

za obisk lepe Slovenije

in vseh strani sveta . . .

Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,

da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666